

Epoca de Aur

REVISTĂ DE FAPT SPE-
RANȚĂ ȘI CONVINGERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Duminecă 1 Aprilie 1923
Volumul II. * Numărul 7-8.

 Apare tot a doua Duminecă
în Cluj, Strada Nicolae
*Filipescu nr-ul 10 ******

Abonamente : pe un an 50 lei, pe
jum. an 25 lei, Exemplarul 2 lei.
In America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents

Printed in Roumania.

Exemplar dublu : 4 lei.

Vol. II. Duminică, 1 Aprilie 1923. No. 7---8.

CONȚINUTUL EPOCEI DE AUR

POLITICE ȘI SOCIALE

<i>Intellectualii noștri</i>	91
<i>Note și comentarii</i>	113
<i>Oameni, Idei și Fapte</i>	106

ECONOMICE ȘI FINANCIARE

<i>Viața economică și financiară</i>	117
--	-----

ȘTIINȚĂ ȘI INVENȚIUNE

<i>Deformarea timpului</i>	107
<i>Măsurii astronomice senzaționale</i>	115

IGIENĂ, LITERATURĂ ȘI EDUCAȚIONALE

<i>Baza vieții</i>	109
<i>„Prietenii” (novelă)</i>	93
<i>Noapte tristă de primăvară (poezie)</i>	95
<i>Oglinda lumii</i>	118
<i>„Comori depuse în cer”</i>	105

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

<i>Viața ecenică pe pământ</i>	96
<i>Omul creștin în chipul lui Dumnezeu</i>	112

BCU Cluj / Central University Library Cluj

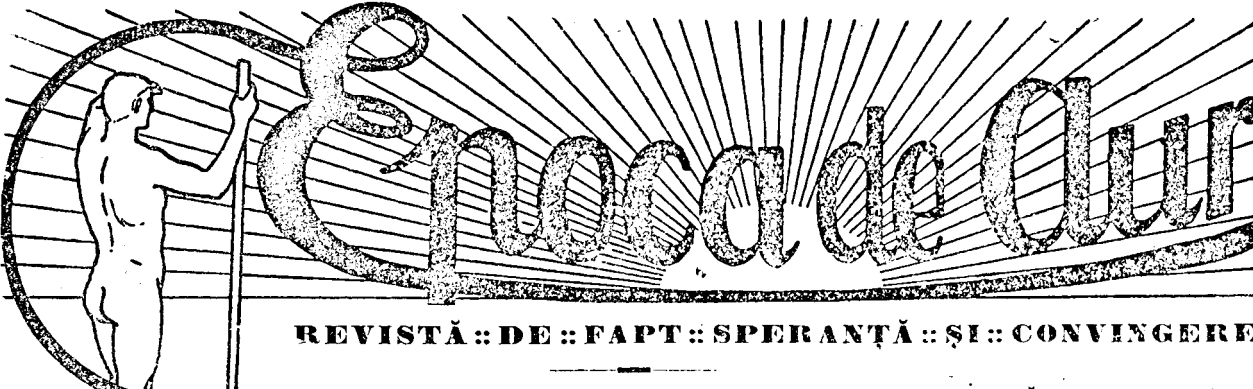
Publicată tot a doua Duminică în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor J. B. SIMA.

Abonamente: pe un an 50 lei,
pe jumătate de an 25 lei.
Numeri singuratici 2 lei exemplarul.

În America: pe un an 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa . . . EPOCA DE AUR
Strada N. Filipescu 10 CLUJ.

Gama de Aur

REVISTĂ :: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINGERE

A P A R E T O T A D O U A D U M I N E C Ă * * * * *

Vol. II.

Duminică 1 Aprilie 1923.

No. 7-8.

INTELECTUALII NOȘTRI

VIATA NOASTRĂ publică prezintă aspectele unei anarhii îngrozitoare.

În *politică* suntem individualiști până la canibalism. Lipsesc concepțiile mari, în cari să se resfrângă esclusiv în toată amploarea lor, interesele mari, înviolabile ale neamului și ale statului.

- La noi nu principiile mari creează partidele, ci anumite personalități politice. La noi se face politicianism de partid și nu politică de stat. Cetățeanul nostru în conduita lui politică, are o singură normă: a se alătura partidului, după care poate profita mai mult. Așa fac cetățenii liberi. Funcționarii la rândul lor sunt condamnați de a purta veșnic botnița guvernelor trecătoare. De aici provine atmosfera insuportabilă în care trăim.

O bună parte a politicianilor noștri sunt speculanții fără scrupule ai banului și ai conștiinții publice. Venalitatea cu viciile ei fac cortegiul acestei vieți politice. Conștiințele puține, nefurcate încă de mirajul acestei destrăbălări, stau la o parte supuse unui regim de teroare intelectuală aproape inexistențială.

În *viața socială* același individualism. Contactul social este foarte redus. Ne lipsește într-o mare măsură simțul sociabilității. Suntem o pătură socială cu sufletul arid, lipsit de atribuțiile unei culturi sociale adevărate. Sunt fenomene în viața noastră, cari evidențiază într-un mod de tot pregnant semibarbaria noastră socială.

Fiind lipsiți de o adâncă, de o veritabilă cultură sufletească, suntem lipsiți de disciplina socială. De aici provine detestabila toleranță, apatica îngăduință ce se observează în viața noastră socială. Mediocritățile intelectuale își

iau rol de diriguitori, iar imoralitatea își falfăce nestingherită steagurile ei sfidătoare în toți ramii vieții noastre publice.

Ne lipsește morala socială publică, spinarea societăților țari.

Societatea noastră reclamă o adâncă refacere morală.

De unde poate veni această refacere? Cine este chemat să o facă?

Dela masele mari, peste cari planează întinericul ignoranței, nu poate veni. Dela privilegiții sortii, dela aristocrația internațională a banului românesc, de asemenea nu.

Rămâne o singură pătură chemată a săvârși această refacere morală.

Aceștia sunt intelectualii noștri.

Intelectualul îl luăm în concepția înaltă, idealizată a cuvântului.

Nu fiecare literat, cu atât mai puțin nu fiecare funcționar diplomat e și un intelectual.

Nu diplomele de școli înalte, nu îndeletnicirile fie chiar și literare, îl fac pe cineva intelectual, ci preocupările lui sufletești. Nu mintea supra încărcată cu tot felul de cunoștințe, ci gândirea, care prelucră și asimilează aceste cunoștințe, e nota caracteristică a adevăratului intelectual.

Intelectualul este vecinic preocupat de problemele mari naționale și mondiale. El cearcă să le dea o deslegare pentru sine. El este un autoeducator propriu, având de magistrii pe cei mai mari gânditori și de călăuză neobosită rațiunea sa proprie.

Intelectualul nu este un număr inert, nu este un automat impasibil, ci este o energie vie, o forță ținută vecinic în funcțiune prin gândire.

Numai prin gândire se poate cunoaște viața în toate adâncimile ei. O concepție înaltă, ideală

asupra vieții și rosturilor omenești nu-și poate formula decât numai cel ce adâncește viața cu întreg complexul ei de probleme. În lumina unei astfel de concepții, în care se cuprinde tot ce e bun și moral în viața omenească, dispăre „bestia” din noi — și se ridică triumfător „omul” ideal, integru și armonios.

Intellectualul nu se distinge numai prin aceea că își are concepțiile lui proprii, asupra vieții, ci se distinge și prin altele. El este un întrepid propagator al acestor concepții. Întregă viața și toate faptele sale și-le conformează acestor principii de viață, neținând seama de nici o pedică, ori sfidare.

Numai cu astfel de intelectuali se poate refăce viața noastră morală.

Avem noi mulți de aceștia?

Durere, avem puțini, așa de puțini, ca poate nici unul dintre popoarele europene.

În viața noastră publică, unde are conducerea gălăgia și sfidarea, găsim puțini bărbați, cărora să li-se poată da întreg și nemieșorat atributul de intelectuali.

Așa aici la noi în Ardeal, și așa în vechiul regat.

Într-o viață publică cu o atmosferă viciată de moravuri mârșave, nu pot să se manifesteze, decât pe lângă greutatea enormă, puținii dintre adevărații intelectuali, cari ilustrează arena luptelor noastre de astăzi. Cei mai mulți însă, rămân departe, închiși în turnul lor de izolare, măcinându-și zilele în frământări sufletești infructuoase, lipsind societatea de cele mai prețioase forțe de muncă.

În fața cataclismului moral, de care este amenințată societatea noastră, e necesar să fie chemate la muncă aceste energii oșândite la inactivitate. Prin cuvântul lor cald, izvorât din

cea mai curată convingere și prin munca lor desinteresată întru propagarea neșovăitoare a unei moralități solide, conformă timpului și nevoilor neamului nostru, se va săvârși refacerea noastră morală.

Vremurile ce le trăim, reclamă imperios o unire, o colaborare frățească a intelectualilor noștri. Puținii câți sunt, trebuie să se caute unul pe altul. În gălăgia asurzitoare a intelectualilor precupeți, trebuie să-și dea mâna intelectualii adevărați, ca să isgonească din sanctuarul vieții noastre publice pe toți profanatorii.

Purificarea vieții noastre publice, readucerea ei la mătca culturii și a moralității solide nu se poate face decât numai prin cei mai distinși reprezentanți ai gândirii și ai sufletului. Din Franța, pornitoarea tuturor curentelor mari, s'a lansat de către cei mai mari gânditori un apel către toți intelectualii lumii, chemându-i să alcătuiască cu toți împreună o ligă internațională a tuturor intelectualilor, cu menirea de a pune temelii tari și solide lumii noi, care trebuie să vie.

Va afla oare răsunet acest glas de chemare în rândurile intelectualilor noștri români?

Nouă ne trebuie deocamdată o ligă națională a intelectualilor noștri. Întâi trebuie să ne curățim grădina noastră de polomida rea și înăbușitoare a imoralității și a desfrâului public.

Glasurile puține ce se ridică, sfioase și șovăitoare deocamdată, ne dau nădejdea, că aceeașă unire se va face.

Se va face fiindcă o reclamă legile vitale de propășire ale neamului nostru.

Viitorul neamului românesc nu este numai în baionetele soldaților, ci este și în gândirea și faptele intelectualilor săi.

P. CÂMPEAN.

DANGĂT DE CLOPOT...

Dangăt de clopot dogit
Sparge văzduhul — și noi,
Mergem de suflete goi,
Mergem la cel ce-a murit.

Ducem mirese și flori,
Dar, pentru mortul iubit,
Clopotul sună dogit...
Noaptea-i cu vânt și cu nori.

Drumul ne duce cotit,
Totul în cale ni-e stâns,
Fără de cântec ori plâns
Mergem la cel ce-a murit.

Mergem de suflete goi,
Florile toate-au pălit,
Dangăt de clopot dogit
Parcă s'aude în noi.

G. Talaz.

P R E T E N I E

SEARA se coborâse pe nesimțite...

Focul tăia în întuneric dăre tremurătoare de lumină. În liniștea bolnavă și greoaie, abia se lămurea în răstimpuri pocnetul lemnelor din sobă. Pe pereții, cu ungherele înecate în umbră, se așternuseră pete albe de lumină — și, în întreaga cameră, plutia un miros ciudat și apăsător de spital...

Din fotoliul, unde se uitase, Vladimir tresări. Iși înalță fața dintre palme și ascultă: cum n'auzea nici un geamăt, îl miră tăcerea mută a încăperii. Deosebi în întuneric patul răvășit și apoi, încetul cu încetul, respirația trudită a bolnavului. Cercă să-și amintească încă odată vorbele doctorului: de frământarea atâtor gânduri, mîntea îi era însă ca o apă turbure și stătută; simți totuși ascuțișul ultimei lui vorbe — și ochii i-se umeziră...

În pat, bolnavul prinsese să geamă. O clipă Vladimir vru să se apropie. Avu pe frunte apăsarea nehotărâtă a ceva greu. Tăcerea se așternea iarăși peste încăperea prăfuită de umbră. Pereții, în lumina sângerie a focului, care se stingea, se împânzeau cenușiu. Încet se apropie de pat: cu fața îmbătrânită, ochii cufundați în orbitele adânci, slab, bolnavul adormise.

O vreme rămase privind-l și își aminti spusele doctorului. Indurerat, tresări — și, din teama de a nu-și deștepta prietenul, porni spre ușă. Dincolo, în prag, se întâlni cu Sora.

Abia îi auzi întrebarea:

— ... Ce face?...

Și din nevoia de a ascunde, mereu, tuturora, tristul adevăr, șopti:

— ... A fost aci doctorul... El tot mai crede că va scăpa...

Cum Sora — obișnuită cu răspunsul acesta — asculta neîncrezătoare, adăogă:

— ... Dealtfel, a hotărât că va mai trece pe seară...

Rămăs singur, Vladimir simți cum îl podidese lacrimile. Dibui un scaun și căzu pe marginea lui. În juru-i se despica parcă un gol nesfârșit. Iși prinse fața în mâini și, la vreme, nu-și mai dădu seama de nimic...

Când își reveni, în cameră stăpâna același deplin întuneric; se auzeau, dealături, pașii ușori ai Sorei și, din timp în timp, geamătele chinuitoare ale bolnavului. Se apropie de ușă: dincolo, se făcuse iarăși liniște... O liniște grea și dureroasă. Iși aminti de doctor: trebuia să vină — poate, zadarnic. Totuși el îl aștepta; și acolo, în fund de suflet, mai deslușia licărirea unui picur de nădejdie: doctorul, cu toate că astăzi clătinașe cu neîncredere capul, va mai putea — poate — face ceva!...

Aprinse lumina, luă o carte și cercă să citească: rândurile i-se fărâmițeau însă, fără de rost, în fața ochilor. Lăsă cartea și, fără putere, rămase rezemat de marginea scaunului...

... Simți cum, dibuitor, se infiripa trecutul. Prinse în minte frânturi din viața pe care odinioară o trăiseră amândoi: el și Mihai — bolnavul de alături. Se ridica parcă o pânză înnegurată și i-se pogorau în suflet, rânduri, amintirile.

... Copilăria... Colo, la țară, în satul cu casele împrăștiate pe adânc de vale...

Se apropiaseră pe nesimțite unul de altul: el, orfan, trăind din mila unei rude — Mihai, alintat de toți și bogat. Cercaseră laolaltă toate bucuriile copilăriei.

În zilele lungi de vară bătuseră, împreună, pădurea și coclairile megiașe. Mai apoi, când trebui să meargă la oraș, Mihai stărui din răspuțeri să vie cu el și Vladimir. Părinții, care-l iubeau mult, i-au făcut pe voie. De aci încolo, au fost nelipsiți unul de altul: sufletele lor erau ca doi muguri, desprinși de sub coaja unei singure crengi.

Între ei viața, trăită în o așa de strânsă apropiere, se închegase într'o legătură pe care nimeni n'ar mai fi putut-o desface.

Munciau sârguitor tot anul. În vacanță, vara, se întorceau în satul lor — în ale cărui păduri găsiu uitate atâtea amintiri... După ce-au murit părinții lui Mihai, ei au rămas mai mult decât frați... Și așa vremea a trecut peste ei ca un vânt. Târziu, s'au despărțit: el a plecat slujbaş într'un îndepărtat oraș de provincie — iar Mihai a rămas profesor în Capitală...

Alături în camera bolnavului se lămuriră șoapte. Crezu că a venit doctorul și ascultă; era Soar, care vorbia cu servitoarea — o femeie batrână și bună:

Doamne — umblă mai ușor...

Simți lângă el mersul rar și încet al bătrânei, care se strecura afară. Iși aminti din nou de doctor: nu venise. Opri servitoarea și-o trimise să-l cheme. Îi auzi pașii pierzându-se. Se făcu iarăși liniște — deasă și apăsătoare. O clipă nu mai gândi la nimic, apoi, amintirile se înșiruiră din nou în minte:

... Iși scriau mereu... Vara o petreceau totdeauna împreună, retrăind copilăria. La ultima lor întâlnire și-a găsit prietenul slăbit și trist. Toate încercările lui de a-l face să-i mărturisească pricina acestei stări au rămas zadarnice. Toamna, când s'au despărțit, el a avut presimțirea unei nenorociri. Câtva timp n'a mai primit nici o veste.

... Deodată — își amintește ca acum, într'o seară — o câteva rânduri de la Mihai, scrise de o mână streină, i-au întunecat sufletul: o boală, pe care fără știrea lui o purtase în sânge, îl prăbușise...

Când a venit, l-a aflat fără putere, ca un ciot retezat de pom, cu trupul pe jumătate paralizat.

... Au urmat apoi nopți grele de grijă în tovărășia aceasta dureroasă a bolnavului: Sora aștepta într'un colț, iar el rămânea de veghe, cu ochii totdeauna îndreptați către Mihai. Îi asculta respirația — și când n'o mai auzea, tresăria înspăimântat; se pleca peste pat și îl cerceta: îi întâlnea privirile acelea neînțelegătoare, care lunecau fără să se oprească în ungherele încăperii și pe fața lui... pe urmă, pe neașteptate se așteptau pe-un colț de masă sau pe o margine de perdea... rămăneau o vreme acolo — și, din nou, lunecau în cameră. Deodată, se opreau; închidea ochii — și începea iarăși să geamă...

Așa au trecut nopți întregi, lungi și chinuitoare... Ziua aștepta nerăbdător doctorul — și, în fiecare zi, în locul vorbelor înviorătoare, același frământător răspuns:

— „Poate...”

Totuși boala se înrăutăția necurmat: Mihai se desfigurase de nerecunoscut. Părul, care îi cădea mereu, și barba crescută mult, îi dădeau o înfățișare de bătrânețe nefirească; puterile îi scădeau, suferința îl istovia necontenit...

... Afară se auzi glasul doctorului, care urca. Îi deschise în grabă ușa:

— Am trimis să te cheme... Credeam că nu mai vii...

— Haidem, să-l vezi!...

Intrară. Focul, care abia mai mijea, în sobă, așternea peste pereți o lumină vântată. În tăcerea, care stăruia amorțită în întreaga cameră, mirosul doctoriilor părea și mai puternic: cum ușa rămăsese deschisă, în mintea-i turburată de suferință, Vladimir desluși, parcă, gândul că începerea seamănă cu un mormânt — de pe care a căzut piatra. Avu un tremur dureros și, ca să nu i-se vadă turburarea, se trase mai în întuneric...

Razele de lumină, care cădeau pe marginea patului, întinseseră pe fața prietenului o lespedă de umbră... Făcu semn Sorei să apropie lampa. În pat, bolnavul rămânea tot nemișcat — ca de piatră. De sub fruntea, albă peste măsură, privirile îi lunecau rătăcite. Ochiul i-se învăluiseră într-o rețea de firioare de sânge. Dedesubt, boala săpase cearcăne negre, care așterneau pe fața suptă și osoasă o umbră ciudată. Mâna rămasă afară, slabă, avea degete lungi și subțiri — iar vinile se vedeau sub piele ca niște coarde întinse prea mult...

Doctorul, care tot timpul cercetase bolnavul, întorcându-se către Vladimir, își ridică neputincios umerii. Vru să-i spună ceva, dar, pentru că pe fața lui găsi atâtea durere, se opri. Luându-i încet mâna îl trecu în camera alăturată. Abia aflând putere să îngâne o vorbă Vladimir întrebă:

— ... Ce crezi?...

— Trebuie să-ți mărturisesc adevărul: nu mai poate scăpa...

Și fiindcă celălalt repetă, aiurit:

— ... Nu mai poate scăpa...

Doctorul adăogă:

— Boala învechită i-a ros trupul... Orice încercare de a-i opri mersul este zadarnică... nu-i mai pot fi de nici un folos: așa se va chinui până la sfârșit...

Vladimir simți cum mintea i-se împânzește într-o negură deasă; gândurile i-se curmară. Se rezemă de ușă și-l ascultă vorbind — fără să mai înțeleagă un cuvânt: toată ființa lui părea că se pogoară într'un întuneric adânc. Strânse în neștire mâna doctorului și-i ascultă pașii depărtându-se. Nu putu să-și deie seama de ce pleca:

— ... Nu auzea găfâitul bolnavului de dincolo?...

Ceva ca de plumb îl apăsa pe creier; din nou îi veni pe buze vorbele:

... Nu mai poate săpa... așa se va chinui până la sfârșit...

Ca-și cum ar fi căutat un sprijin, băjbăi cu privirile în jurul lui: Oglinda, trasă sub o pleoapă de umbră, îi arătă liniile feții schimbate de durere... Incetul cu incetul, din înnegurata frământare a minții desluși crâmpete de gânduri...

... Atunci prietenul lui — Mihai, trebuia să rămână așa... ca un putregai... fără să se mai poată mișca din pat... cu mintea pierdută... bolnav totdeauna — totdeauna!... Să nu mai înțeleagă nimic din jurul lui... să-și poarte privirile acelea rătăcite, fără de rost, în toate părțile... să-l privească și pe el ca pe orice mobilă din încăpere — pe el; fratele lui!... Să se chinuiască acolo în fața lui și el să nu-i poată fi de nici un folos... Simți cum îl podidesc lacrimile: le simți sub pleoape zvâcnirea fierbinte, dibui ceva pe care să șeadă — și căzu istovit. Îi păru că întreaga-i viață se prăbușia:

— Cum, să nu-i poată fi de nici un folos?... Să-l privească, fără putere, mereu zbuciumându-se?... Strânse, nebun de durere, cu amândouă mâinile marginea mesii:

... Mai bine... — deodată, toată ființa i-se cutremură: nu se putea!... Totuși, gândul care îi răsărise în minte, se lămurii... O clipă nu-și mai dădu seama și, găfâind, șopti: mai bine... să moară... O durere launtrică, adâncă, se împrăstie în el:

— Să-i moară prietenul?...

Vru să se ridice; tot trupul îi era însă amorțit; cercă să strige, din toată puterea: nu!... — gura îi era uscată, iar glasul hărăi răgușit în fundul ei un gemăt... și gândul prindea tot mai mult: mai bine să moară acum — decât, după ce va îndura atâtea chinuri, să aibe același sfârșit!...

Rămase amețit: bătaia puternică a tâmpelilor îi trăsesese peste ochi o pânză de ceață. Încăperea se ștergea într'un amestec nelămurit și geametele îl înțepau dureros; cercă să nu le mai audă și își astupă urechile cu palma. Pe nesimțite dragostea pentru prietenul bolnav îi strecură în suflet dorința de a-l scăpa de durere: ca un fir subțire o simți cum se înfășură în jurul minții, cum îl scormone și se țese, apoi stăruitor, într'un îndemn...

De dincolo scâncetul se desprindea întretăiat și sec. Îi paru că, în liniștea adâncă a încăperii, îl aude cum se sfărâmă și cum îi cade într'o pulbere deasă pe creier: la fel cu o cameră goală capul îi aui într'un gemăt prelung...

Indemnul, care creștea necurmat în el, îi încovoia necontenit puterile. Rezemându-se, șovăitor, de mobile porni spre camera lui Mihai. Se opri lângă ușă și privi. Alături stăpânea o lumină nesigură. Privirile lui Vladimir iscodiră patul — care rămânea în umbra încăperii ca o pată albă — apoi, se opriră pe masa de lângă fereastră; pe neașteptate, se trase îngrozit înapoi: deosebise, în îngrămădirea de doctorii, două linii negre — sprijinind, deasupra, o hârcă de mort...

Broboane de sudoare îi țâșniră pe frunte; o undă fierbinte de sânge zvâcni din inimă și se împrăstie în tot trupul. Se depărtă de ușă și, cercând să-și revie,

porni să umble prin cameră: în suflet simțea mereu aceeași turburare de odinioară.

Lumina parcă-l supăra; vru s'o micșoreze — însă la gândul că va rămâne singur și pe întunec îl cuprinsese teama. Inchise ochii, dar, sub pleopă, avu a doua oară vedenia albă a capului de mort, cu cele două pete negre ale orbitelor. Se cutremură înfiorat: o simți cum i-se strecura în minte — și avu, deodată, palpăirea puternică a unui gând. Inspăimântat, ca și cum ar fi vrut să înlăture ceva își ridică mâinile înțeleștate către frunte — și deschise iarăși ochii...

Focul imprăștiat în încăperea aceeași lumină nesigură. O clipă nu înțelese nimic din jurul lui. Apoi respirația lungă și găfâietoare, care venea dealături, îi aminti stăruitor de suferința bolnavului. Silindu-se din răspuțeri să-se liniștească, se apropie, din nou, de ușă și privi: Mihai, trăsese de subt coavertură, singura-i mână sănătoasă; frământă un timp degetele în aer și le înfipse, pe urmă, în marginea patului. Vinele i-se umflară — și fășniră, vinete, de subt pielea albă. Ridică iarăși mână și cercă să prindă ceva — din nou, o înfipse în coaverturile răvășite: ochii înroșiți i-se bulbucară.

Tremurând din tot trupul, Vladimir trecu alături. Sora, obosită de veghe, adormise într'un colț al cameriei...

Se apropie de pat; Mihai continua să se frământa, chinuit. Fața i-se schimonosise: linii adânci, ca niște zgârieturi, se săpaseră pe fruntea osoasă, și în colțul gurii. Mâna, care rămăsese o vreme nemișcată, se încovoie peste pat, se agăță de colțul cearecafului pe care îl frământă apoi, zadarnic și neconținut — ca muncită de o durere fără margini...

Ne mai putându-se stăpâni, Vladimir gemu:

— Și aceasta totdeauna la fel, până la sfârșit?...

Cum bolnavul mișca necurmat buzele, cerând parcă ceva — el, ne mai dându-și seama, se repezi către masa de lângă fereastră. Apucă paharul cu apă și goli în el o parte din sticla, pe care se încrucișau ciudat — subt o hârcă de mort — două linii negre. Apoi, înebunit de durere, îl apropie de buzele uscate ale lui Mihai...

Dar, pe neașteptate, mâna bolnavului îl atinse încet, ca o mângâiere...

Atunci Vladimir, ne mai putându-se stăpâni, lăsă paharul să-i scape din mâna și istovit, hohotind de plâns, se nărui cu brațele desfăcute peste prietenul care-l privia mereu — cu aceeași ochi rătăciți și neînțelegători.

Mihail Sergiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
DIN LITERATURA CHINEZĂ

NOAPTE TRISTĂ DE PRIMĂVARĂ
LI-SONG-FLU

Spărgeau fazanii de-aur noaptea
Cu țipete înfiorătoare, —
Eu îți cântam încet din flaut
Un cântec plin de nduioșare.

Zăcea 'n tristețe tot pământul,
Iar noi priveam tăcuți prin stele,
Și inimile noastre triste
Ca plumbul le simțeam de grele.

Și cum stăteam sfioși în noapte
Ca două flori nevinovate,
Mi-ai spus cu-o voce obosită:
O, toate 's trecătoare, toate...

George A. Petre.

SLĂVIREA DOINEI

Din măreția codrilor de munte
Te-ai intrupat senină ca un dor;
Mi-ai pus din leagăn la mormânt o punte
Să merg pe drumul vieții mai ușor.

Împărăția crengilor plecate
Ce mi-a ursit norocului să-mi dea?
Mi-a dat doinirea reaurilor toate
Pe vreme bună și pe vreme rea.

Și când repeți în zorii dimineții
Eternul tău, dumnezeesc cuvânt,
Imi dai să beau nectarul tinereții
Pe drumul ce mă duce la mormânt.

Volbură Poiană.

VIATĂ VECINICĂ PE PĂMÂNT de NEWTON T. HARTSHON.

O dovadă fizică, că viața omului a fost în mod vădit anormală, cu proba corespunzătoare, că „milioanle ce trăesc acum nu vor muri niciodată“.

— EXPUNERE PRELIMINARĂ —

BENJAMIN FRANKLIN, descoperitorul electricității, a zis:

„Progresul rapid al științei pure mă face uneori să regret că m'am născut așa de vreme. Nu ne putem închipui înălțimea la care, într'o mie de ani, poate ajunge puterea omului asupra materiei.“

„Agricultura poate micșora munca, și face ca produsele ei să fie indoite.“

„Cu mijloace sigure se pot preveni și îngriji toate bolile chiar și cea a bătrâneței, și viața noastră poate fi prelungită, după plăcere, chiar mai mult decât cea a oamenilor de dinainte de potop.“

„O, dacă știința morală ar fi pe o cale bună de a se îndrepta, ca oamenii să înceteze de a se mânca unul pe altul, și ca ființele omenesti să cunoască în sfârșit, ceea ce ei acum numesc pe nedreptul omnirenire!“

Cuvintele de mai sus ale lui Franklin au fost o inspirație profetică bazată pe mărturii din Biblie și pe cunoștința sa despre fenomenele fizice; și noi suntem aproape de timpul când se va îndeplini această prorocie.

Rezumat

Pasagiul următor cuprinde o expunere a unor fapte principale care dovedesc că viața omenească actuală este în mod vădit nenaturală, o viață anormală, datorită situației nedesăvârșite de pe planeta pe care trăim precum și altor influențe dăunătoare care stau în legătură cu procesul de creațiune care-și urmează drumul:

1) Că puterile fizice ale omului, însușirile intelectuale, ideile morale și judecata lui sau dorm, sau sunt relativ moarte sau sunt denaturate în așa chip de imperfecțiunea sa fizică, încât el nu e în stare de a judeca sănătos și de a stăpâni cu succes;

2) Că omul a formulat teoria falsă a unei lupte egoiste în spre binele propriu, în care cel slab este strâns către părete de cel mai tare, se numește o civilizație adevărată; și că stăpânirea care a bazat-o pe această teorie falsă, amenință acum de a se răsturna sub greutatea propriilor ei greșeli, de a măsura ce se înmulțesc problemele complicate ale populației ce crește;

3) Că aceasta, în procesul de creațiune, este numai opera economiei dumnezeiești, care se folosește de toate, pentru a ajunge scopul ei, desăvârșirea; și că sfârșindu-se o fază din proces, îi ia locul alta mai înaintată; și că noi suntem acum la sfârșitul unei faze și începutul unei alte noi.

Că pământul se apropie acum de complectare, și că o stare fizică mai desăvârșită e pe cale de a produce o stare omenească fizică mai perfecționată și la sfârșit absolut perfecționată. Va trebui să urmeze

o viață omenească perfectă — normală — însușiri intelectuale, idei morale și judecată normală și desăvârșită. Când desevârșirea fizică și morală vor merge mână în mână, atunci vom avea o civilizație adevărată și o stăpânire dreaptă sub ocrotirea puterii dumnezeiești. Această expunere se mărginește mai cu seamă la un examen al vieții fizice dupăcum reese din ființa lui intelectuală și morală.

Teoria că omul a fost creat pentru a fi ființă spirituală nu este dovedită de vre-o mărturie biblică.

Biserica creștină este o orânduire creată absolut independentă de neamul omenesc, deși aleasă din mijlocul lor; de aici vine numele de „noua creațiune.“

Învățăturile speciale ale bisericii creștine, după cum sunt expuse de Isus, întemeietorul lor, nu se referă la neamul omenesc ca atare, ci numai la puțini anume cari au fost chemați să formeze o nouă ordine administrativă, o creațiune nouă, pe deplin deosebită de creațiunea omenească. Destul de ciudat scopul bisericii creștine a fost rău înțeles de cei mai mulți. O examinare critică a mărturiei biblice ne arată că neamul omenesc a fost creat să rămâie în veci un neam omenesc, în loc ca, dupăcum cred cei mai mulți, să devie eventual ființe spirituale. Deși este adevărat că Biblia învață că omnirea nu poate avea o viață normală sau să continue a trăi fără să recunoască și să asculte de poruncile lui Christos, totuși numai foarte puțini sunt primiți acum ca membrii adevărați ai trupului administrativ a lui Christos, în biserica creștină. Numai ei singuri, împreună cu un număr relativ mic de alte ființe omenesti, vor deveni ființe spirituale; toți ceilalți vor rămâne ființe omenesti, cu trupuri de carne așa cum vedem noi acum. Ei nu vor fi supuși la nici o osândă, pentru că nu vor răspunde la invitarea de a deveni membri ai bisericii lui Christos. Ei numai vor pierde o cinste deosebit de mare și viața cerească: ca și cum s'ar întâmpla, de pildă, în cazul că președintele Statelor-Unite ar oferi unui cetățean un serviciu în cabinetul său și acesta l-ar refuza. El n'ar pierde drepturile sale de cetățean privat, totuși ar pierde marea cinste de a fi un ministru în cabinet. El ar fi obligat să asculte de legile întărite de către autoritățile supreme executive și de funcționarii administrativi, dar nimic mai mult. Dacă el, totuși, ar primi să fie ministru în cabinet, și pentru necredință față de Președinte ar fi silit să renunțe la acest serviciu, atunci cetățeanul ar pierde cinstea; și dacă s'ar dovedi necredincios față de Statele-Unite el ar putea fi aruncat în prinsoare sau chiar pedepsit cu moartea. Aceasta este starea în care au fost bilioane de membri ai bisericii nominale, cari au primit să fie slujbași în cabinetul lui Isus Christos, împărăția lui Dumnezeu, dar s'au dovedit necredincioși. Nici o mărturie biblică nu arată că ei vor fi veșnic chinuți, dar ei pot fi distruși prin moarte dacă păcatul lor va fi fost criminal și din voință.

Cauza pentru care a fost greșit interpretat scopul bisericii creștine este că aproape toți au socotit în mod greșit că doctrinele ei speciale îi obligă pe toți, pecând ele poruncesc numai aceloră cari răspund chemării, primind învătarea la un serviciu în trupul administrativ a lui Isus Christos. Bilioane de oameni au răspuns chemării. Ei voiau cinstea cea înaltă; cu toate acestea însă, numai foarte puțini, au îndeplinit condițiunile. „Orice copac ce nu rodește fructe bune, se taie și se aruncă în foc. De aceea voi să-i cunoașteți după fructele lor. Nu fiecare care mi-a zis mie Doamne! Doamne! va intra în împărăția cerului, ci numai acela care împlinește voia Tatălui meu.“ — Matei 7:19-21.

Nu mai aceia cari sunt credincioși învățăturilor lui Christos până la moarte și când mor, pot avea această cinste înaltă. Condițiunile indispensabile sunt, că ei trebuie să sufere, dupăcum a suferit și El, disprețul, batjocura, ura, exilarea, prigonirea și moartea de va fi nevoie, și o moarte violentă — fie de a fi înfipti în teapă sau răstigniți pe cruce, dupăcum a suferit și El pentru credința sa către adevărul creștinesc. Isus a zis că aceste condiții nu se pot schimba; și în tot timpul epocii evanghelice aceste au fost faptele *neschimbate* ale Creștinilor *adevărați*, fiindcă ei erau credincioși. Mulți membri ai bisericilor creștinești mari, populare și la modă au răspuns chemării, dar n'au voit să plătească prețul — n'au voit să îndeplinească condițiunile. Ei au fost Creștini *nominali* necredincioși — „neghine“, cari arată aceste sisteme de biserici creștine nominale: creștinii credincioși s'au văzut siliți să fugă afară din ele, și din cauza aceasta au fost prigoniiți și chinuiți. Procesul acesta mai continuă încă.

Aceste sisteme bisericesti așa numite creștine fie că alipindu-se cu ele au devenit o parte din guvernele necreștine, fie că în mod indirect, susținându-le și sprijinindu-le au girat și ajutat ca aceste stăpâniri necreștine să nutrească pofta pentru domnie și războaie, ucigând milioane de oameni și în felul acesta, în mod vădit n'au ascultat de învățăturile lui Christos, aceste așa numite mari sisteme bisericesti puteau evita pe deplin orice războaie, dacă ele ar fi fost mai degrabă gata de a suferi până la moarte decât să calce principiul creștinesc și să-l angajeze la război. Dar în foarte multe cazuri ele au jucat, prin ele-ici lor, un rol foarte important, făcând războaiele populare și îndemnând poporul la război.

O examinare finală a mărturiei biblice și o cercetare a semnelor epocelor, dupăcum au fost prorocite de Isus, arată că noua creațiune, adevărata biserică a lui Christos, este acuma aproape completă, și că a venit timpul ca să între în putere noua administrație a lui Isus Christos. Împărăția cerească a fost instituită și acuma propășește opera pregătitoare de a curăți reaua administrație a treburilor omenesti, cuprinzând organizațiile nominale creștine.

Ideia generală este că împărăția cerească este ceva cu totul misterios care nu are nimic de a face cu treburile adevărate omenesti: pecând, dacă examinăm în mod critic mărturiile biblice, s'a dovedit în mod lămurit, că ea *toată* are de a face cu treburile reale

omenesti: că primul scop este de a restaura și de a ajuta neamului omenesc să ajungă iarăși la starea desăvârșită pierdută prin Adam, că neamul omenesc trebuie să aibă dreptul la viață vecinică aici pe pământ dupăcum se spune în rugăciunea Domnului nostru: „Vie împărăția Ta, și facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ.“

Să cercetăm mai departe care este voia lui Dumnezeu pe pământ în ce privește neamul omenesc, și condițiile fizice dela care depinde viața lui, după cum se arată de către legile care guvernează lumea fizică.

Argumentul

Oricine studiază stâncile, straturile și fosilele pământului știe că procesul de creațiune a durat prin multe perioade și mai durează încă; și încă nu e deplin completată, deși se apropie de completare, ea se găsește aproape de sfârșitul epocii de gheață și la începutul celei din urmă părți de complectare. În starea nedesăvârșită, care a predominat, n'a fost cu puțință o viață normală. Aceasta trebuie să le pară clar tuturor aceloră cari se ocupă de ea, și judecă pentru că, este lucru vădit, pentru a dobândi o viață desăvârșită vegetală și animală, care să cuprindă și pe cea omenescă, trebuie să existe condițiuni și împrejurări fizice *desăvârșite*.

Avem noi vre-o măsură (model) cu care să facem o asemănare? Dacă nu, atunci cum putem ajunge la o concluzie potrivită cum este un pământ desăvârșit? Cine a văzut cândva un pământ desăvârșit?

Geologii știu că a fost o vreme când pe pământ nu era cu puțință nici un fel de viață, fie vegetală sau animală, și este cu puțință de a urmări dezvoltarea pământului până la epoca când pe pământ era posibilă o viață vegetală și animală și deasemenea dezvoltarea acestora până'n starea de astăzi. Și cu ajutorul legii fizice, care stăpânește toată viața materială și materia, noi putem stabili faza finală a desăvârșirii lui, timpul aproximativ când va fi desăvârșit, și urmarea acestei desăvârșiri asupra vieții vegetale și animale, cuprinzând și viața omenescă.

De exemplu, noi știm că în regiunile polare unde sunt întinderi mari acoperite cu gheață prin tot decursul anului, a fost odinioară o vegetație tropică prin care pășiau animale în număr mai mare decât astăzi, și că în regiunile polare sunt straturi de cărbuni cari înainte de veacuri au fost formate din păduri mari de vegetație. Aceasta dovedeste că în procesul Creațiunii pământului, a fost o perioadă, când o parte din ea era așa de perfectă cum va fi când va deveni desăvârșit.

Aceasta dovedeste că planul, sau procesul creațiunii planetare cuprinde perioade lungi de reacțiune sau retrogresiune [dare înapoi] aparentă, urmată în schimb iarăși de perioade lungi de o apropiere mai mare înspre o desăvârșire. Aceasta seamănă să fie legea creațiunii planetare — acuma pășeste înainte, acuma înapoi și apoi iarăși înainte; și toată viața de pe pământ a urmat această lege a creațiunii. Intr'adevăr, ea seamănă a fi o lege a creațiunii întregi de până acuma, fie ea fizică sau spirituală, însuflețită sau neînsuflețită.

Munții de gheață din regiunile polare nu numai hotărâse starea întregii vieți vegetale și animale din acele ținuturi, ei sunt refrigeranți adevărați ai întregului pământ, păstrând pe el viața într'o stare semi-dormitoare, înghețată, în care n'a fost un progres mai însemnat dela potopul care a avut loc în vârsta de gheață, afară de o mică schimbare, care, vorbind în mod relativ, s'a produs prin micșorarea regiunii înghețate dela poli, pe măsură ce gheața a scăzut.

Cauza acestei acțiuni și reacțiuni este înțeleasă clar de către acei studenți cari se ocupă de legile stabilite de specialiștii în astronomie, geologie și biologie.

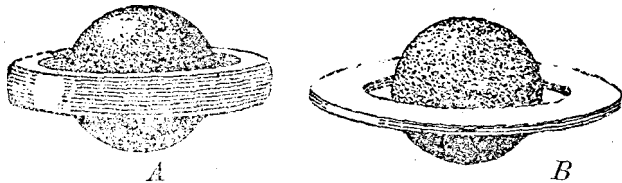
Astronomii sunt de acord că celelalte planete din sistemul nostru solar, puse în legătură cu ceea ce geologii știu despre pământ, arată în felurile lor faze de dezvoltare legea după care s'au format toate planetele. Deci avem un exemplu cu care putem face comparație, și noi cunoaștem diferitele faze și situații prin cari a trecut pământul și cauza regresivității sale, starea când era o puțință viață, și istoria lui generală până la timpul când notițele istorice omenești ne dau nouă amănunte și când o parte a pământului era desăvârșită.

Ca informații nu numai în ce privește planetele, dar și cu privire la straturile și fosilele pământului. Biblia este cea mai veche istorie ce o avem, și în vreme ce unii învățați, între cari și foarte mulți teologi moderni, nu o recunosc ca autoritate în știința fizică, Kant, cea mai mare autoritate între filozofii și fizicienii moderni, precum și Virchow, tatăl patologiei moderne, și mulți alții învățați de primul rang în științele fizice, recunosc autoritatea ei ca finală, natural respingând cunoștelele intercalări. Fiecare planetă, în starea ei fluidă aruncă vapoare gazeose de diferite greutate și densitate. Acestea fiind neținute de căldura cea mare a centrului ajung prin fricțiunea lor cu învâltitoarea lor, să treacă prin o revoluție proprie. Gazul cel mai ușor, hidrogenul, se ridică cel mai înalt sau mai departe de centru, nitrogenul și oxigenul cel mai aproape; și așa mai departe. Pe măsură ce planeta se răcește, inelele ei cad rând pe rând asupra ei, oxigenul și hidrogenul cei de pe urmă. Fiecare planetă poate avea însușiri caracteristice proprii dar această calitate trebuie să o aibă toate planetele.

Planeta la început poate fi numai un corp gazeos care în mod treptat urmează legea coeziunii și a fricțiunii care încetul cu încetul în decurs de mari perioade de timp se întărește prefăcându-se într'o massă lichidă, topită.

Saturn, de exemplu, este numai a opta parte din greutatea ce o are volumul pământului, și trebuie să fie semi-găzoz. Inelul său, sau combinația de inele, este în forma unei roți în jurul planetei, ca un diametru de 172,600 mile, care se extinde de 48,065 mile pe fiecare parte a celui, care formează butucul în jurul căruia se învârt inelul; iar acest inel tocmai în afară de planetă este de 2,000 mile de gros. Inelul sau roata se învârt întotdeauna în același sens cum se învârt planeta, și întotdeauna stă în fața soarelui. Dacă e privit într'o parte el apare ca A, dintr'o parte ca B. Deaceea toate planetele, înconjurate de

inele, sunt la ecuatorul lor într'un întunec mare. iar acesta întunec cuprinde o zonă largă de 2000

mile, mai mult sau mai puțin potrivit formei planetei. Dumnezeu, vorbind către Iov (38:4, 9) descrie aceasta în mod acurat: „Unde ai fost tu când am pus temelile pământului?... Când am făcut nourii îmbrăcăminte, iar întunecul drept fașă?”

Aceasta s'a întâmplat mii de ani înainte ca să se fi făcut vre-un telescop, sau ca o ființă omenească să fi observat că planetele au inele.

Deoarece pe o suprafață mare de întunecime necontenit și gros nu poate exista viață nici vegetală nici animală, deaceea n'ar putea exista nici o viață pe o zonă largă de 2000 mile pe un planet de forma lui Saturn, în vremea ce e înconjurat de inel. Dar în afară de această zonă de întunec mare, după ce s'a răzît planeta, lumina normală a soarelui și starea vitală fizică trebuia să fie desăvârșite până ce inelul a început a se desface și prin timp de mii de ani, încetul cu încetul s'a răspândit spre poli.

Înainte de ce inelul s'a lățit cu totul spre poli, trebuia să fie la nord o stare fizică desăvârșită cum omul n'a văzut de atunci încoace. Noi știm că a fost așa; pentru că acolo creștea o vegetație de o putere uimitoare. În ghetarile dela poli s'au găsit mamuți mai mari de cât elefanții cu plante semi-tropicale nemistuite în stomacul lor.

Starea fizică din nordul cel mai depărtat trebuia să fie ideală înainte de ce inelul de vapor s'a împărțiat asupra lui și a alungat lumina soarelui. Prin sute de ani el trebuia să fie unicul loc pe pământ care avea în fiecare zi lumina clară a soarelui și razele ei dătătoare de viață și oxigen pentru desfășurarea unei vieți desăvârșite fizice, fructele și vegetalele perfecte pentru a întreține această viață.

Neamul omeneș de atunci încoace n'a văzut o stare asemănătoare acelei ideale care este descrisă în mod acurat în 1 Moise 2:8, 9. „Și Dumnezeu plantă grădină în Eden despre resărit, și în aceasta puse el omul pre care l-a făcut. Și Dumnezeu făcu să răsară din pământ tot felul de arbori frumoși la vedere și buni la mâncare; și pomul vieții în mijlocul grădinei; și pomul cunoștinței binelui și al răului.”

Deatunci nu s'a mai văzut așa ceva. Burbank însă începe a face minuni, dar nu în așa măsură. Chiar și în starea distrugătoare de viață ce dominează acum, diferite ierburi, vegetale și fructe au efectul lor caracteristic deosebit asupra acelor cari le folosesc. A treizeci și doua soluție din fierberea unei anumite iarbă va produce la o persoană spasmuri [tulburare a nervilor] și a treizeci și doua soluție din fierberea unei alte iarbă va scapa pe acea persoană de spasmuri.

Mai târziu vom explica de ce s'a schimbat starea fizică de pe pământ, așa că de atunci n'a fost nici-

odată o stare desăvârșită; dar mai târziu vom dovedi în mod clar că noi ne apropiem iarăși de starea fizică, când va predomină desăvârșirea, nu numai pe un timp ca atunci ci pentru totdeauna, în viitorul apropiat când Emisfera de Nord va fi desăvârșită.

Adam s'a făcut neascultător; și Dumnezeu l-a alungat afară din grădina ca să nu mănânce din pomul vieții și să trăiască în veci (în neascultare). Aici nu se vorbește nici de viață vesnică nici de chinuri eterne pentru om. A fost un gest de blândetă adevărată de a alunga afară pe Adam dela această hrană ce dă viață eternă. Desi pedeapsa pentru neascultarea sa era moartea, totuși Dumnezeu avea un plan foarte măreț de readucere la viață a lui Adam și a urmașilor săi, prin răstignirea unicului său fiu născut și iubit Isus, o mântuire dela moarte a întregului neam omenesc — dovadă vesnică pentru toate creațiunile despre dragostea măreată a Tatălui și a Fiului pentru neamul omenesc — o dragoste mai mare decum își poate închipui vre-o ființă creată. El a hotărât să populaze plantele cu ființe morale, fericite, independente, libere, și nu cu mașini automate; iar Adam și urmașii săi au fost puși să treacă printr'un proces de creațiune, o experiență, care să-i facă nu numai credincioși din dragoste, ci și ascultători din inteligență, și totuși agenți morali liberi. „Și Dumnezeu a zis, iată, omul a devenit ca unul dintre noi, ca să cunoască binele și răul: și ca să nu puie mâna sa să ia din pomul vieții, să mănânce și să trăiască în veci, de aceea Dumnezeu l-a alungat afară din grădina Edenului ca să cultive pământul din care a fost luat.“

Acest paradis fizic din Eden — o stare fizică desăvârșită în care prin timp de sute de ani, fructele dă-tătoare de viață vesnică, aiunseră, sub influența luminii solare ce dă viață neîntreruptă, la o desăvârșire deplină — a fost acoperit în curând de un nor gros de vapor dela inelul compus din hidrogen și oxigen împiedicând soarele, și probabil și grădina a fost distrusă cu totul de mari depozite de zăpadă cari au produs ghiata. Starea pământului s'a schimbat încetul cu încetul. Inelul prin aceea că s'a așezat și s'a răsnândit a devenit mai subțire. Soarele și luna se puteau vedea puțin prin vălul de aburi deasupra regiunilor ecuatoriale, și condițiile climaterice au devenit spre Ecvator mai prielnice pentru viața vegetală și animală decât regiunile dela Nord, unde prin timp de jumătate de an razele indirecte ale soarelui și nouri grosi au produs o lumină dublă, iar viața vegetală și animală a început a pierde perfecțiunea lor.

Desemnul de mai jos arată pământul înainte de ce inelul a lătit cu totul de asupra lui. Pământul în care a fost ajuns Adam și Eva n'a fost niciodată roditor, ci cu totul întunecos și sterp pentru multe

veacuri. Acuma, însă, sub o lumină asemenea ca într'o pădure mare sau o zi înourată a început a crește vegetație; dar omul era silit să lucreze cu sîrguință pentru a-și agonisi mijloacele de trai. Aceasta se descrie în mod lămurit în 1 Moise 3:17-19: „Blăste-

mat să fie pământul din cauza ta, cu dureri vei mânca dintr'insul în toate zilele vieții tale: Spini și pălămidă îți va fi pe crește tie, și vei mânca iarba câmpului; întru sudoarea feței tale vei mânca pâine, până ce te vei întoarce în pământul din care esti luat; că țărână ești și în țărână te vei întoarce.“ Aceasta a fost de atunci încocoace: viața neamului omenesc în general; de fapt, uneori ea era și mai rea.

Nu înțelegeți greșit cuvintele că pământul era blestemat — nenrielnic — din cauza lui Adam și a Evei. Pământul a fost creat în special pentru neamul omenesc, și întregul proces creativ al său a fost întocmit să urmeze procesul lor creativ, instruirea lor, încercarea, creșterea și disciplinarea lor pentru a deveni ființe morale libere, ca fiecare om să fie un rege în miniatură (pe pământ) făcut după asemănarea marelui Stăpânitor al Universului. „Cerule, adică cerurile, sunt ale Domnului, iar pământul l-a dat fiilor oamenilor.“ — Psalm 115:16.

Domnul a creat pe Adam tocmai în timpul când schimbările de reacționare fizice de pe planeta nedesăvârșită avea să-i slăbească puterea de viață, cauzându-i eventual moartea.

Această pre-orânduire, întocmită special pentru Adam, a fost o parte din marele plan al creațiunii ce relativ începe tocmai acuma de a fi pus în lucrare pentru care creațiunea planetelor ca locuință specială pentru omul nou, specia unică. Iar căderea omului, cauza și îndreptarea lui, arată prevederea nesfârșită în orice amănunt al minții dumnezeiești ca să pregătească o învătătură, fiintelor omenesci cari vor fi încă create pe bilioanele de planete. Noi putem fi siguri că prin ajutorul telegrafiei fără sârmă vor sta de vorbă de la o planetă la alta, povestind istoria minunată.

Faptul, că Dumnezeu a creat pe Adam tocmai când răspândirea inelului de aburi înspre nordul îndepărtat peste grădina din Eden îndeplinea porunca lui Dumnezeu alungând pe Adam din grădina, silindu-l din cauza întunecului să emigreze către ecvator, unde era destulă lumină, dar relativ seacă care nu rodia o hrană ce-ar fi întreținut o viață normală.

Să pregătește o surpriză pentru neamul omenesc — începutul restaurării stării din Eden și reinvierea lui Adam și a tuturor urmașilor săi. Descoperirile lui Burbank sunt numai o aluzie mică la ceea ce va fi cu privire la fructele și plantele dă-tătoare de viață. Acestea le vom dovedi definitiv mai târziu. Lumina ce strălucea prin inelul de nouri a permis să crească o vegetație asemenea celeia dintr'o pădure deasă, unde pătrunde ceva lumină dar nu îndeaiuns ca să se poată coace fructele și plantele. De aceea vedem din povestirea de mai sus, din 1 Moise, că Adam și Eva au fost siliti să lucreze cu mare greu pentru a-și câștiga traiul — în schimb de tot umilitor pentru dânsii. Ei nu trăiau într'o pădure deasă, dară pe un pământ pe jumătate sec. Aceasta se potrivește în toate cu faptele fizice cunoscute.

Începând din timpul când inelul s'a împrăștiat și s'a așezat de-asupra întregului pământ, prima fază din perioada reacționară a durat 1,656 ani, în această fază condițiile de viață erau de așa fel că omul trăia

cam 1,000 de ani, cu toată sărăcia hranei și lipsa de o lumină clară, dătătoare de viață a soarelui. A doua fază din întreaga perioadă reacționară de 6,000 ani a început o cădere totală a inelului asupra pământului în formă de o ruptură de nouri de zăpadă. Aceasta, la sud de paralela 42-a în Emisfera Nordică și la nord de paralela 42 din Emisera Sudică, s'a topit de căldură îndată ce a căzut, sau în scurt după aceea, producând potopul și piscurile de ghiată din regiunile polare. Aceste piscuri de ghiată, deși deatunci se așează din ce în ce mai mult, acoperiau la început cam 11,000,000 de mile patrate din suprafața pământului, dar acum s'a așezat pe o întindere de cam 7,000,000 mile patrate, dintre cari cam 7,000,000 mile patrate, dintre cari cam 700,000 se află pe continentul antarctic.

Suprafața ghiței din regiunile arctice se micșorează repede: iar când va dispărea cu totul, Emisfera de Nord va fi desăvârșită. Atunci, pentru prima dată în cei 6,000 ani, reacțiunea va dispărea, va începe iarăși propășirea, o reîntoarcere treptată dar continuă către starea fizică din grădina din Eden preste întreg pământul în loc de într'un singur loc. A doua fază și cea finală de 4,344 ani din perioada de reacțiune de 6,000 ani a fost însoțită de o distrugere mai mare decât prima fază, deși căderea inelului a permis ca lumina clară a soarelui să deie viață tuturor peste întreg pământul mai mult decât cândva înainte de aceea, afară de pe o zonă îngustă la nord.

Câmpiile mari de ghiată a pus toate de pe pământ ca într'o magazie rece. Totul începând dela noua Anglie până la polul de nord și o parte mare din Europa până la polul de nord a fost acoperit cu ghiată de sute de picioare de groasă. Toată viața vegetală și animală aproape de ghiată și-a pierdut viața păstrând numai o existență slabă, în relaiate o stare de iernare a întregii vieți vegetale și animale, împietrită și amorțită de starea absolut anormală de pe planet. Viața normală n'a fost cu puțință. Și ceea ce eumoștem noi ca viață era numai o idee palidă, un vis urât, în comparație cu viața normală.

Pe continentul Americii de Nord, zona unde era cea mai multă viață era Guatemala, 1,300 mile la sud de aceasta: dar schimbările au fost așa de neașteptate și extreme încât totul a fost împiedecat de a crește. Când sufla vântul de nord de pe câmpia întinsă de ghiată dela miazănoapte, totul se răcea dacă nu îngheța, spre sud până'n America Centrală; iar când sufla vântul dela ecuator, relativ aproape, ori ce se vestejia de căldură.

Aceste schimbări trebuiau să fie așa de neașteptate și extreme că numai cei mai tari puteau să le îndure. Aceasta a avut drept urmare locuitorii de peșteră din Europa. Peșterile erau atunci locuințele ideale: pentru că în ele se modificau schimbările extreme și neașteptate. Mai sunt și acum unele schimbări meteorologice asemănătoare dar noi ne-am obișnuit cu ele și ele se produc mai puțin aspre într'u cât se micșorează suprafața ghiței.

Nouă-zecimi din suprafața ghiței din regiunea arctică a scăzut: și când în refrigerator au dispărut nouă zecimi de ghiată, restul dispărea numai decât. În mod normal, ghița nu se formează sau rămâne pe pla-

netă, decât numai pe munții cei mai înalți. Aceasta s'a dovedit prin faptul că ea se așează neconținut îndată ce intră condițiile normale.

Aproape nu există știri omenești despre perioada ce a urmat imediat după înghețarea cea mare, afară de ce se vorbește puțin în Biblie, și câteva schelete aproape dispărute în peșteri.

Foarte aproape de Ecvator, ființele omenești au ametit în așa fel că totul la ce se puteau gândi era să afle puțină hrană îndestulătoare pentru a-și păstra viața în ele. Ei degenerară asemenea animalelor sălbatice. Plantele și fructele din zona temperată trebuie aproape să se fi pierdut. Peșterile arată lupta desperată pentru mijloacele de existență. Acolo s'au adunat rămășițe de animale, oase și frântări de fosile în straturi succesive, fără să fie curățite. În vremea aceasta omeneșii trăiau în parte din cadavrele înghețate ale animalelor cari erau aruncate de morenele terminale ale ghițăriiilor.

Sub influența schimbării extrem de nimicitoare produsă de potop și efectele lui, epoca de ghiată, la finea căreia trăim noi acum, viața omenească s'a scurtat dela aproape o mie de ani până la 60, cel mult șaptezeci de ani. Dar pe lângă câmpiile întinse de ghiată, a început îndată după potop, a opera un alt factor distrugător care în regiunile neînghețate a adus asupra omeneșii tot felul de boli, cari nu erau în epoca dinainte de potop. S'au ivit răceala, catarul, tuberculoza, frigurile, difteria, racul și multe alte boli, atâcând pe om, plantele și fructele pe care se așeau. Toate aceste boli sunt agenții morții, fermentării și putrefacției, cari probabil s'au răspândit din plantele și animalele moarte, și au infectat atmosfera după potop cu un nou factor distrugător de viață — gazul nitrogen.

Cadavrele neînmormântate ale trilioanelor de paseri pământești, animale și oameni ce-au perit în vremea aceasta, eu cred, că fără îndoială au umplut văzduhul cu o cantitate mai mare din acest gaz, un element nou ce s'a născut prin putrezirea materiei animale încă decând a fost pământul umplut cu animale și oameni ce-au pierit. Acest gaz se vede că a început a se aduna într'o cantitate de tot mare îndată după potop. Sporirea enormă a volumului său începând deatunci încoace, prin descompunerea animalelor și oameni morți, a împovărat atmosfera cu un mediu ce nu permite viața, dacă nu aduce desigur boli, rezultatul un cerc vicios de naștere și moarte, ce împărășie moarte prin vegetația ce servește de hrană pentru oameni și animale precum și printre animale și oameni, micșorând aproape cu opt-zecimi volumul relativ al oxigenului, acel element din aer care dacă e respirat în plămâni, curăță sângele. Aceasta cantitate prea mare de nitrogen micșorează în felul acesta puterea oamenilor și animalelor de a se feri de boli.

Cauza că acest gaz este mediul direct care transportă germeii bolilor încă nu s'a hotărât de deplin. Vezi notița în josul paginei.¹⁾

1) Unele specii de bacterii se păstrează bine în gazul nitrogen, iar alte specii în gazul oxigen. Noi putem deduce de aici că intrucât oxigenul purifică sângele, bacteriile din oxigen nimicesc bacteriile din nitrogen. Am consultat în privința aceasta pe Decanul Școlii Medicale Harvard, care mi-a spus că, încă nu s'a constatat, or de gazul nitrogen este mediul care transportă germeii boalei.

Chiar dacă materia animală se îngroapă în mormânt fie cât de adânc, o parte mare din ea se transformă în gazul nitrogen și iese prin pământ în atmosferă. Deaici a luat naștere noul element cumulativ, deaici a început moartea animalelor și a oamenilor, a devenit marele factor al morții, și îndepărtarea lui este o trebuință foarte mare pentru păstrarea vieții.

Boala influenței care nu de mult a bătuit în întreaga lume trebuie să fi avut o cauză că a fost transportată în atmosferă. Și e logic să presupunem că ea a fost urmarea unui mare număr de animale și oameni lăsați morți și neîngropați în timpul războiului.

În țările vechi, des populate, o mare parte din elementul fizic, dătător de viață a fost scos din pământ prin cultivare neconținută. Nenumărate trilioane de insecte, paseri, animale și oameni, dupăcum s'a spus mai înainte, au îmbătrânit din produsele pământului și au murit, s'au descompus și în mare parte au evaporat în gazul nitrogen, care în decursul veacurilor s'a îngrămădit. El este adevărata esență, miezul substanței sau calității vitale a materiei animale extrasă din pământ și îngrămădită în aer. Dupăcum s'a arătat mai sus, noi știm toți că aceste elemente vitale au fost, în unele locuri, stoarse din pământ așa de complect, că s'a consumat și nu va mai produce nutreț pentru oameni și animale. Deaici urmează un alt factor care tinde să scurteze viața omului — micșorarea nutrețului în produsele care oferă hrană.

Dacă va continua acest proces de naștere, creștere, moarte și descompunere — extragerea neconținută din pământ a elementului vital, și transferarea lui prin produsele vegetale și fructe la insecte, paseri, animale și oameni, iar la moartea lor transferarea lui în atmosferă în formă de gaz nitrogen — atunci va fi numai o chestiune de timp, pe măsură ce crește populația, că toată calitatea dătătoare de viață a hranei pentru paseri, animale și oameni, va fi scoasă din pământ, iar oamenii vor pieri din lipsa de hrană nutritivă, dătătoare de viață, precum și din cauza scăderii neconținute a procentului de oxigen, ce-l respiră prin plămâni și purtă în sânge. Fiecare poate vedea că aceasta va trebui să se întâmple; pentru că factorii ce cauzează pieirea vor veni din aer și pământ.

Noi am ajuns acuma la un punct culminant care se poate asemăna cu Potopul. În încercătura cauzată de războiul lumii și distrugerea condițiilor ordinare economice, lipsa de ocupație industrială și remunerație pentru masse, o mare enervare socială și politică va mări pentru un timp și mai mult procentul mortalității, un cerc vicios de naștere, moarte și de stricăciune.

A venit timpul când se cere oarecare schimbare fundamentală și remedii dacă e vorba ca neamul omenească să mai trăiască. Mai târziu voi expune remediile.

Apoi un alt factor de demoralizare, nenorocire și moarte, acela care dintre toți produce cea mai mare încercătură și greutate, a făcut ca prin timp de 6000 ani viața omului să fie o moarte vie — anume Satan și îngerii săi.

Aproape toți cunoaștem mai mult sau mai puțin istoria lor, dar deoarece ei nu pot fi văzuți cu ochiul fizic, foarte mulți oameni nu cred în existența lor. Dar judecând după faptele diavolești cari le fac unii oameni, este clar că o putere nevăzută îi mână să facă ceace s'ar rușina să facă un cal, un câine, un porc sau chiar o maimuță. În loc să se înalțe ei au decăzut.

Spiritele rele lucrează prin ispite neconținute asupra minții omenești, și un strop de apă ce cade neconținut va duce cu sine o piatră. Isus a zis că Satana era principele (stăpânul) acestei lumi, acestei epoci — acestei lumi sociale, politice, economice și religioase.

Vă vine desigur în minte gândul: „Dacă toate acestea sunt adevărate atunci de ce Dumnezeu a creat lumea înainte ca pământul să fie desăvârșit și a silit-o să îndure încercări atât de grele și să ducă o viață nenaturală, anormală, ispitită de un diavol nevăzut? Desigur aceasta nu pare a fi înțelepciune, dragoste, dreptate sau bunătate din partea lui.“

Dacă ați înțelege planul lui Dumnezeu, ați vedea minunata înțelepciune și dragoste în toate acestea precum și dreptatea și bunătatea sa.

Mintea dumnezească cunoaște desăvârșit legea despre cauză și efect, pentru că El a creat toate lucrurile ca să opereze după această lege. Înainte de ce a creat lumea el a văzut întregul proces dela început până la sfârșit. „Cunoscute sunt lui Dumnezeu toate faptele sale dela începutul lumii.“ (Fapte 15:18) După cum s'a arătat mai sus, și e bine să mai repetăm odată, că Dumnezeu a avut nevoie de ființe morale, libere, ființe, îngeri și oameni cari nu vor fi numai niște simple mașini automate, ci ființe cari vor face cele drepte din propria lor voință. Numai pregătirea și purtarea avea să creeze astfel de caractere. Natural că nu existase înainte așa ceva care să servească drept o lecție.

Dumnezeu a prevăzut ca Lucifer — „Steaua Dimineții“ — marele înger cărui i s'a încredințat paza peste oameni, va deveni ambițios, inchipuitor și-și va face planul să aibă o împărăție a sa proprie, făcând din Adam și Eva și urmașii lor niște sclavi ai lui. Ei n'aveau experiență. Lucifer, acum numit Satan, era mai deștept și puternic decât ei; ba chiar mai mult, el era pentru dâșii nevăzut, și putea, precum poate încă și acuma, controla pe oameni, dacă nu se păzeau și nu-i rezistau lui. Dar deoarece foarte mulți oameni nu cred că există astfel de ființe ei nu se pot păzi de el, și deaceia sunt ușor duși în cursa lui.

Dumnezeu, știind ce avea să facă Satan și Adam și Eva, a creat pe Adam și Eva în această perioadă de timp relativ scurtă, între fazele dezvoltării pământului când într-o mică parte a lui starea era normală — complectă — perfectă; de altfel Adam n'ar fi știut ce a pierdut prin neascultare; suferința lui n'ar fi fost desăvârșită. Îndată ce Adam s'a arătat neascultător, Dumnezeu l-a alungat afară din locul desăvârșit, unde fructele grădinei erau desăvârșite, și puteau să-i păstreze viața câta vreme avea să mănânce din ele; și a urmat proxima fază în crearea pământului, cu reacțiunea ei nimicitoare, care a adus la îndeplinire pe-

deapsa de moarte a lui Adam și Eva și a urmașilor lor. Dar planul lui Dumnezeu era atunci și este și acum, de a readuce la viață pe Adam și toți urmașii săi, dându-le fericirea dela început, după ce, în împrejurări perfecte, vor fi supuși unei încercări unde nu va fi un diavol nevăzut care să-i ducă în ispită. Iar aceia cari după ce vor fi încercați și puși la probă, totuși vor fi neascultători, Dumnezeu îi va nimici prin a doua moarte. Dovadă despre aceasta e dată mai jos.

Isus a zis că va veni ceasul când vor învia toți cei ce se află în mormânt. (Ioan 5:28) Atmosfera e plină de nitrogen, din care pot fi create imediat corpuri, întru cât acest gaz este esența materiei animale. Aice pe acest planet, pământul, să poate presupune, că este prima populație de pe un planet și întreaga istorie a căderii și mântuirii omului. Urmările îngrozitoare ale neascultării vor fi o învățătură pentru vecie, o lecție așa de vie și mișcătoare pentru oamenii ce vor fi creați după aceea, precum și pentru ingeri, că nu va mai fi neascultare. Apoi, marea dragoste arătată de Tatăl și Fiul în toate lucrările lor va face să nu se mai nască dragostea de a nu asculta sau ambiția de a stăpani fără conducerea dumnezească. Noi nu știm, dar mintea [rațiunea] ne poate spune că nici o altă planetă nu va fi populată până ce nu va fi deplin desăvârșită.

Planeta Mars se află în epoca sa glacială, după cum se pot vedea foarte bine munții de gheață dela polii săi. Și putem crede că ea va fi planeta următoare care va fi populată, îndată ce se vor topi munții săi de gheață. Nu se poate vorbi de aceasta, dar când va fi populată, desigur între Mars și pământ se vor schimba conversații cu ajutorul telegrafiei fără sârmă.

Noi putem crede că fiecare sistem solar are sau va avea, tot așa de multe planete precum are sistemul nostru solar; și deoarece s'au calculat trei bilioane de sori, vor fi populate douăzeci sau mai multe bilioane de planete.

Este deci de mirat că, în îngrozitoarele condiții fizice cari au domnit și în care toată viața omenească, animală și vegetală a existat într-o stare de amortire — abia trăind câțiva ani — că această viață este cu totul anormală, numai o parte, din ceea ce va fi în lungime, putere și desăvârșire atunci când vor fi dispărut aceste condiții nimicitoare și când pământul pentru întâia oară va fi desăvârșit și complet?

În timpul acestei lungi perioade de 6,000 ani, procesul de creație al pământului a produs niște condiții îngrozitoare cari, față de puterile omului, și aproape în nici un caz, nu pot fi suportabile. Aceasta, desigur, a fost destul de rău; dar Satana a făcut din dânsul ceva mai mult decât iadul, o moarte vie pentru norodul lumii.

Dacă privim îndărăt, icoana ni-se prezintă foarte întunecoasă, și promite să fie și mai mult; și dacă n'am ști că înaintea noastră această noapte întunecoasă de păcat, nevoi, moarte și nimicire va face loc luminei glorioase a noiei zile, atunci am putea cu tot dreptul să desperăm.

Fără îndoială, cei puțini ani ce vor urma, culmea anarhiei, descompunerea lumii actuale sociale, po-

litice economice și religioase, vor forma, după cum am văzut, cel mai mare timp de tulburări ce am cunoscut vre-odată. Isus, prevăzând aceasta, a zis (Matei 24:22): „Dacă aceste zile nu vor fi scurtate, nu va scăpa nici un om.“

Editorul dela *Literary Digest*,¹⁾ într-o scrisoare adresată mie, pe care am amintit-o în alt articol, dar care este așa de potrivită că se poate repeta în legătură cu aceasta, el zice: „Civilizația se găsește în suferințele grozave ale unei renașteri, și acest vâl uitător, foarte probabil va schimba viața noastră și viața fiecărui bărbat și femeie ce trăiește pe pământ.“

După cum am arătat mai înainte, Isus (vorbind de timpul de față) a zis că Satana este prințul (stăpânul) acestei lumi. El a zis (Ioan 12:31): „Acuma este judecata acestei lumi: acuma va fi aruncat afară principele (Satana) acestei lumi“; iar starea actuală de războaie, ceartă, nimicire, crimă și mizerie este culmea acestei tulburări născute din alungarea lui afară.

Stăpânirea lui Satan a fost diavolească. Cine a fost mulțumit cu dânsa? Probabil numai puțini dintre cei favorizați. Cine are nevoie ca să mai dureze această stăpânire? Fără îndoială că în proximitățile câțiva ani nerânduiala și confuzia ce provine din alungarea lui afară va fi o mare nenorocire. Dar aveți curaj. Intotdeauna cel mai mare întunec e tocmai înainte de ce se arată ziua.

Care este procesul alungării lui afară? El este — ca și amăgiiții săi: dă-i destule frânghii și el se va spânzura. El a încercat îngrozitor lucrile, și ce e nevoie acum e ca să se întoarcă lumina asupra acestei incurcături, ca oamenii să vadă. Isus a explicat procesul (Matei 25:25): „Dacă Satan îl aruncă afară pe Satan el se împarte împotriva lui însuși. Atunci cum poate exista împărăția lui?“

Insușirea nimicitoare a urei, urmarea logică a egoismului cari sunt însușirile mai de seamă în firea lui Satan, după cum s'a văzut din ambiția sa de a avea o împărăție a sa proprie, separată de împărăția lui Dumnezeu, a hipnotizat pe toți credincioșii săi înșelați. Această dorință egoistă, această plăcere de o împărăție a lumii, a ajuns culmea în războiul lumii. Kaizerul și imperialiștii englezi s'au luptat pentru stăpânirea lumii și au atras în luptă întreaga lume. Toate popoarele au avut planurile lor mici, egoiste. Împărăția lui Satana se zdrobește singură. S'a pierdut legătura, predomină anarhia.

În întunec strălucește o lumină mare ca și la prima venire a Domnului nostru. Ea luminează ca un fulger; ba și mai mult, ea răsare necontentit ca lumina de dimineață a unei zile noi. Numai puțini însă, înțeleg izvorul ei. Această lumină dă la iveală minciunile lui Satan, firea lui, și firea credincioșilor săi înșelați. Ei sunt orbi cu spiritul; ei nu pot vedea această lumină. „Și lumina luminează în întunec și întunecul nu o cuprinde.“ — Ioan 1:5.

Satan și prietenii săi nu înțeleg că această lumină îi arată pe ei în culoarea adevărată. „Și atunci va fi descoperit cel fărădelege, pe care Dumnezeu îl va

1) O revistă populară americană ce se tipărește în 2,000,000 exemplare. — Trad.

distruge cu suflarea gurei Sale și-l va sfărâma cu lumina venirii sale.“ — 2 Tesaloniceni 2:8.

Oamenii n'au observat uimitoarea însemnătate a luminii cari în cei patruzeci și cinci ani trecuți a luminat în mintea unor bărbați ca Russell, Edison, Marconi și alor mii alții în adevărul religios, știința electrică, științele fizice, sociologie, economie, chimie, politica mondială, etc.

Satan și amăgiții săi au fost surprinși, Satan și-a surâs, zicându-și: „Eu mă pot folosi de aceste invențiuni minunate ca să-mi întăresc împărăția.“ Probitorul egoist își zice surâzând: „Din aceste miracole eu pot să-mi fac milioane, ba chiar bilioane.“ Dar lumina a început a lumina, a se revărsa în toate locurile întunecoase ale minții omenești. Incetul cu incetul se ridică negura ignoranței și a superstițiunii. Oamenii au primit inspirația să citească, să studieze și să cugete pentru sine cum niciodată înainte. Oamenii nu mai pot fi ținuți în sclăvie așa de ușor. Efectul amortitor al vârstei de ghiață slăbește — fizicul și cu spiritualul merg mână în mână.

Starea sanitară se îndreaptă, tot așa și știința medicală și chirurgicală. Incetul cu incetul Satana vine la convingerea că ceva neabișnuit amenință împărăția sa — el a fost surprins. Ca un tâlhar, lumina a pătruns în casa sa, în împărăția sa. El urăște lumină; el este imperialistul cel mare, el duce nevoie de supuși, și are numai puțini pe care i-a făcut funcționari ai cabinetului său, pentru a-i ține în ignoranță, mai cu seamă massele — sclavii — dar lumina continuă a se revărsa în locurile întunecoase.

Satan încearcă să aibă controlul asupra gazetelor și le umple cu minciuni; dar poporul vede înșelăciunea, scoate noui gazete și scrie cărți noi. El confiscă tipăriturile dar lumina progresaază, tot așa și lupta. El poate tot așa, de bine încerca să oprească valurile oceanului cu o mătură.

Satana, imperialistul, stafia, ce a călărit pe spatele oamenilor și prin timp de 6,000 ani a supt viața oamenilor; cercul în jurul pământului, care a slăbit omenirea prin timp de 1,656 ani și în fine a înecat pe toți afară de Noe și familia sa; munții de ghiață, care aproape erau să nimicească omenirea din nou, așezându-l într'un magazin rece — aceste toate sau au trecut, sau sunt pe cale de a dispărea.

Dar ce-i cu marele deposit de gaz nitrogen din atmosferă, care amenință să nimicească neamul omenească, după ce va fi trecut prin toate aceste catastrofe? Marea lumină ce luminează acuma în mintea omenească este însă egală acestei primejdii. Economia divină este întotdeauna egală necesității; și această primejdie, acest factor nimicitor, nitrogenul din aer, produce cea mai mare fertilitate ce cunoaștem și a fost prefăcut dintr'o primejdie în cea mai mare binecuvântare temperală, ce dă puteri și o nouă viață și-l lea duce pe om la starea fizică desăvârșită ce a existat în grădina din Eden — o planetă completă, care cea dintâi din universul întreg, după cum noi, va fi terminată și populată; în realitate acum este adevărul început al Creațiunii.

Aceasta nu este un vis al fanteziei — nici o iconă a vorbirii. Este un fapt literal, clar, o realitate nemi-

toare. Prin extragerea acestui nitrogen din atmosferă și distribuirea lui în pământ, orice parte de pământ, chiar și pustiu nisipos din Sahara, dacă ar fi udat cu el, poate fi făcut să înflorească ca o roză, poate produce fructe și nutreț mai sănătos și vital pentru vegetale și oameni decum a visat cândva chiar Burbank, făcătorul de minuni în agricultură. după cum este Edison în știința electrică.

Edison zice că noi suntem abia la pragul dezvoltării științei electrice. Această nouă lumină ce pătrunde în mintea omenească este sigură că va distruge pe deplin orice monopol egoistic, cuprinzând comunicația verbală. Guvernul Statelor-Unite pregătește acuma un plan de comunicație fără sarmă după planul sistemului poștal, de care, pentru câțiva cenți, se va putea folosi oricine. Această lumină nouă care luminează în mintea oamenilor le-a arătat, și le va arăta și mai departe, legi noi ce stăpânesc materia, așa că se înmulțesc descoperirile noi cari rivalizează cu cele mai mari miracole ce au fost săvârșite cândva.

Nimic nu mai pare cu neputință. Ultima descoperire este un helicopter, un aeroplan care se ridică și coboară în sens vertical, se poate sui la o înălțime mare în puține secunde, nu este atâcat de vânt sau furtună, și e în stare încă să se ție pe sine în aer.

De exemplu, după cum ni s'a comunicat, va fi cu puțință să se suie cineva la Boston peste fricțiunea învâitoare a pământului, așa cum se învârte el cu o înălțime de 1,000 mile pe oră, și rămână într'un loc (balonul), și după douăsprezece ore să se scoboare în China fără să se fie mișcat din loc, să cineză, și, după un somn plăcut deasupra norilor, să dejeneze a doua dimineață în Boston. Ar părea cu neputință de parcurs această mare distanță cu o cheltuială foarte mică de energie mișcătoare; dar se pregătesc lucruri și mai minunate. Trenul, tramvael și automobilul vor fi lucruri eșite din uz. Asemenea și sistemul de rele, „Impărăția lui Satana“, numit pe nedreptul „Creștinism“, „Civilizația“ (așa numită) va fi „un lucru învechit.“

Tot prin această lumină mai vine și o altă descoperire de însușiri fabuloase de energie — s'a găsit radiumul. Acei ce au făcut experimente cu dânsul afirmă că el prelungește viața floarei de fructe, care este foarte scurtă, de 700 ori preste lungimea normală. Dacă el ar avea acelaș efect asupra omului, chiar în condițiile de acuma, ar prelungi viața unora la 49,000 ani iar la alții chiar la 70,000 ani.

Pentru a ne reîntoarce la examinarea gazului nitrogen, presiune lui în aer este de 11½ puncturi la fiecare țol patrat, volumul său a crescut la 7-9 procente din atmosferă și la 77 procente din greutatea lui, el nu e în stare de a menține viața, deaceia în plămâni e aer mort. Peste fiecare jugăr pătrat de pământ și apă sunt câte 33,880 tone mari din acest gaz. El se disolvă foarte ușor în apă deaceia nici ploii grele nu-l curăță din atmosferă.

După cum am arătat, dintr'un element stricăcios în aer care primejduiește neamul omenească cu pieire, nitrogenul se transformă în elementul cel mai sănătos, și dătător de viață prin producerea de fructe

vegetale bune cum n'a găsit omul niciodată, readucându-l la perfecțiunea fizică care exista în grădina din Eden cu ajutorul fructelor și grânelor desevărsite, coapte, cari aveau însușirea de a da o viață vecinică. Ce minunată e economia dumnezească! O sută de mii de tone din acest nitrogen ajunge pentru orice jugăr de pământ; și deoarece el e adevărata esență, extractul din materia animală, cele cincizeci de bilioane de oameni ce au murit ar putea fi create din dânsul, afară că pământul va fi îngrășat pentru hrănirea lor.

Până acuma, cheltuelile ce se făceau cu extragerea nitrogenului din aer pentru scopuri comerciale nu permitea aceasta. Dar o nouă descoperire a biruit această greutate, și n Germania lucrează cu succes o instalație cu o putere de 8,000 de oameni. Acuma lucrează o instalație în Sudeia, iar Guvernul Statelor-Unite construște una ce costă milioane.

Nu e la loc să așteptăm că se vor coace fructe ce dau viață veșnică și că în curând va domni starea fizică ce unei vieți veșnice? Toate urmează o lege naturală.

Noi vedem că în creațiunea perfectă economia divină nu admite să crească ciuperca. Totul ce are să dureze vecinic se dezvoltă încet. Planta de o sută de ani înflorește numai o singură dată într'o lungă perioadă de timp. Încetul cu încetul procesul de creațiune se dezvoltă. Deoarece pământul și întreaga creațiune servese voinței divine și planului dumnezeesc, deaceia noi intrăm cu o mișcare încetă și hotărâtă în noua epocă a planului divin, ce corespunde noii stări. Când va începe revenirea la starea din Eden, sau am putea zice că atunci când pământul va deveni un mare paradis ca Edenul, dupăcum a fost cel dintâi, atunci putem concluda că viața omenească se va prelungi datorită factorilor naturali amintiți mai înainte. Aceasta se înțelege dela sine.

Pomul Sequoia, ca să se coacă, are nevoie de o mie de ani, și noi putem fi siguri că pomul vieții (lucrarea desevărsită a lui Christos) care produce fructe ce dau viață eternă va avea nevoie de un astfel de timp ca să se coacă și să producă fructe. (Se poate ca la finea Mileniului să se descopere o hrană care va fi pe deplin suficientă pentru trebuințele corpului omenesc, și în felul acesta, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, va păstra viața pentru totdeauna.)

În vreme ce Emisfera Nordică de pe pământ se apropie de desăvârșirea care va urma dupăce va dispărea cu desăvârșire gheața din regiunea arctică, mai rămân încă șase sau mai multe milioane de mile pătrate de gheață pe continentul antarctic, și deși efectul ei se va resimți mult în Emisfera Nordică din cauza că e izolat prin o întindere așa de mare de ape și temperatură caldă a apelor equatoriale, totuși trebuie să aibă un oareșcare efect asupra condițiilor vitale de aici.

Temperatura extrem de scăzută de aici devine mai moderată, dar noi ne putem aștepta că gheața poate să mai dureze încă poate o mie de ani.

Viața omului dura în epoca înainte de potop, cam 1,000 ani; iar când va fi desevărsit pământul și adus în starea Edemică, cum a fost la început, vom putea vedea că pe măsură ce ne apropiem de perfecționarea condițiilor fizice, se vor schimba în acest sens toate, celelalte condiții ale vieții și, dupăcum a prezis Benjamin Franklin, viața unui om se va lungi la o mie de ani. În condițiile de viață din trecut, cel păcătos și incorigibil nu trăia nici jumătate din timpul lor destinat. Această lege a cauzei și efectului, natural, că va exista și mai departe, dacă nu le va scurta viața o altă lege.

Dar nu va mai fi un alt inel de nouri, potop sau gheață. Acuma e un progres neconținut spre desevărsire. Cel păcătos și incorigibil va muri în curând. Isus a vorbit că în timpul ce se apropie acuma nu vor mai fi căsătorii, nici nașteri de copii. El a zis că oamenii vor fi, în această privință ca niște îngeri; dar, este de băgat în seamă, el n'a zis că bărbații și femeile vor fi ființe spirituale asemenea îngerilor. — Matei 22:30.

Este o concluzie logică că dupăce vor fi trecut 100 ani, în condițiile fizice perfecte, normale, cel păcătos, rău și incorigibil va fi atunci nimic și scos din drum. După știrile ce le avem despre durata vieții omenești înainte de potop, chiar în condiții perfecte nedesevărsite, unde lumina soarelui nu avea puterea ei adevărată și tare, oamenii trăiau cum 1,000 ani. Dar acuma în condiții fizice mai perfecte, cari vor urma dupăce se va topi toată gheața din regiunea nordică [și putem spera că aceasta se va întâmpla în timp de 50 ani dacă nu mai curând], când se va micșora volumul nitrogenului din aer, introducând în plămâni un procent mai mare de oxigen pentru a curăți sângele, iar nitrogenul va fi introdus în pământ pentru a-i da puterea primitivă de a produce hrana ce dă viață, când se vor mări cunoștințele și arta medicinistă, când se va aplica radiul și alți factori ce prelungesc viața, omenirea cu un cuget, cuvânt și acțiune, din ce în ce mai curate, vor trăi în veci — viața normală a omului. Deaceia cu tot dreptul putem zice că milioane ce trăesc acuma nu vor muri niciodată.

„Și zise Cel care șade pe tron: iată voi face toate noi. Și zice: scrie, fiind că aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate. Și 'mi zise: s'a făcut. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Eu 'i voi da însetatului din izvorul apei vieții în dar. Biruitorul va moșteni acestea, și 'i voi fi Dumnezeu și el 'mi va fi fiu. Iar fricoșilor și necredincioșilor și uricioșilor și omorătorilor și desfrântătorilor și fermecătorilor și idolatrilor și tuturor mincinoșilor, partea lor le va fi în lacul ce cade cu foc și pucioasă, ceea ce este moartea a doua.“

„COMORI DEPUSE ÎN CER...“

NE pare curios tabloul de mai jos, pe care-l copiem din „Telegraful Român“, un organ al preoțimeii ortodoxe, care apare la Sibiu. Se înțelege, pe a treia rubrică dela tablou am adaus-o noi, ca o completare care lipsea și care de fapt nu putea se lipsească pentru a face ca asemănarea se fie deplină. Iată-l:

<i>ortodocșii:</i>	<i>catolicii:</i>	<i>creștinii lui Isus</i>
Mitropolitul din Sibiu are în folosință jug. 9 (citește: nouă)	Mitropolitul din Blaj are în folosință jug. 3,673	1. „Vulpele au vizuină și pasărele cerului locuințe, însă Fiul Omului nu are un loc unde să-și plece capul.“ (Isus)
Consistorul din Sibiu, ai cărui membri în majoritate sânt familii, n'are o palmă de loc. . . 0	Capitulul (consistorul) din Blaj ai cărui membri sânt toți ce-libiari jugăre . . . 1,223	2. „Având hrana de toate zilele și îmbrăcămintea, vom fi îndestulați cu acestea.“ (Sf. Pavel)
Episcopul de Cluj jug. 0	Episcopul din Alba Iulia jugăre . . . 11,782	3. Nu vă adunați comori pe pământ . . . ci adunați-vă comori în cer.“ (Isus)
Consistorul din Cluj jug. 0	Capitulul din Alba Iulia jugăre . . . 21	4. „Unde este comora ta, acolo va fi și inima ta.“ (Isus)
Episcopul din Arad jug. 50	Episcopul rom. cat. Oradea jug. . . . 187,393	5. „Venți acum cei care sunteți bogăți plângeți jăluiindu-vă de muncile ce vîn peste voi. Bogăția voastră a putrezit (având mai multă decât o puteați folosi) și veșmintele voastre au fost mâncate de molii. Aurul vostru și argintul vostru sunt pline de rugină, și rugina lor va fi dovadă împotriva voastră, și ca foc va mânca trupurile voastre. V'ați adunat comoară în zilele d'apoi!“ (Sf. Iacob)
Consistorul din Arad jug. 0	Capitulul rom.-catolic Oradea jug. . . . 73,258	6. „Mai lesnă va fi pentru o cămilă să intre printr'o ureche de ac (un lucru absolut imposibil), decât un avut să intre în împărăția lui Dumnezeu.“ (Isus) (Aceasta se aplică și episcopilor catolice. N. Red.)
Episcopul din Oradea jugăre . . . 0	Episcopul gr.-cat. Oradea jug. . . . 139,657	7. „Vinde toate câte ai și împarte la săraci, și vei avea comoară în cer; și (după ce ai făcut aceste) vino, urmează-mi.“ (Isus către tânărul avut.) (Se aplică și „avuților“ bisericesti N. Red.)
Consistorul din Oradea jug. 0	Oradea jug. 48	8. „Nimic n'am adus în lume, nici nu putem duce ceva afară cu noi.“ (Sf. Pavel)
Episcopul din Caransebeș jug. . . 35	Episcopul din Timișoara jug. . . . 12,657	9. „Nu puteți sluji și lui Dumnezeu și lui Mamon.“ (Isus)
Consistorul din Caransebeș jug. 0	Capitulul din Timișoara jug. . . . 10,203	10. „Stai departe de unii ca aceștia.“ (Pavel către Timotei.)

„În rubrica de mai sus nu este amintită marea avere mobilă a catolicilor, nu este amintit fondul regional al lor de sute de milioane, nu sânt amintite averile mănăstirești cu întinsele lor moșii și — nici „patronatale,“ aceste parasite medievale — aducătoare de multe bunătăți materiale pe sama papistașilor“. — „Telegraful Român“.

* * *

Precum vedeți, ortodoxii — adică preoțimea ortodoxă — este fără pământ, pe când cea catolică este stăpână pe adevărate coloni. Răul constă — după Telegraful Român — nu așa de mult în faptul că preoțimea catolică are atâta pământ, ci mai ales pentru că nu-l are cea ortodoxă, și cere guvernului măsuri în acest sens. Guvernul poate, prin o singură măsură de condei, se exproprieze pe catolici și se impropriezească pe ortodocși. După aceea, catolicii vor avea cuvântul.

Și acum o întrebare: Oare faimoasa lege agrară nu se aplică și acestor colonii catolice? Cele 439,641 jugere de pământ, stăpânite de cele câteva episcopii catolice, expropriate și împărțite cu 5 jugere de familie, ar ajunge la 87,928 de familii sărace, cari le-ar lucra și și-ar câștiga de pe ele pâinea de toate zilele, în loc de a fi siliți să meargă peste mări și țări până în Brazilia pentru că acolo li se făgăduiește pământ gratuit. Guvernul însă nu va lua această măsură de teamă se nu ajungă în Purgatoriu!

Guvernul soveitic persecută pe preoții catolici

Ziarele poloneze scriu, că mai multe societăți și corporații s'au adresat nuntului papal Lauri și cardinalului Kakowski, rugându-i să intervină la Sfântul Scaun în favoarea arhiepiscopului Cieplak și a celor 14 preoți catolici arestați la Petrograd și dați în judecată. Nuntul Lauri și arhiepiscopul Wakowski au făgăduit că vor uza de toată influența lor la Roma.

Preoții papali trebuie să-și aducă aminte de faimoasele zile ale închiziției papale, când sute de mii de sfinți au suferit martirajul între cele mai groaznice chinuri ce au putut inventa genozitatea Satanică prin mâinile preoților catolici — și cu această amintire în gând să citească Apocalipsul 18:6. Preoții catolici, după părerea noastră, trebuie să fie cei din urmă, cari să se plângă.

OAMENI IDEI ȘI FAPTE

MOARTEA PREȘEDINTELUI ACADEMIEI ROMÂNE

MARTI, în 20 Martie la orele 6 dimineața, a înecat din viață în București, marele savant Dimitrie Onciul, președintele Academiei Române și decan al facultății de litere și filozofie dela Universitatea din București.

Dimitrie Onciul moare în vârstă de 66 ani și lasă în urma sa nu numai regretul unei Români întregi, ci și regretul altor țări străine, cari i-au știut aprecia uriașa sa muncă istorică.

Chinuit de o boală crudă în anii din urmă abea mai putea părăsi camera pentru a ilustra cu isvorul său de cultură nescăpată Universitatea din București, cum și Academia Română, al cărei președinte era începând cu anul 1919.

Prin sângele lui a fost cel mai reprezentativ bucovinean și unul dintre cei mai însuflețiți idealisti și cei mai mari oameni de muncă.

S'a născut în anul 1856 în comuna Straja din Bucovina dintr'o venerabilă familie de preoți. Tatăl său însuși era protopop al Rădăuțului.

Studiile liceale le-a făcut la Cernăuți, iar studiile universitare începute la Cernăuți le-a sfârșit la Viena și Berlin, unde a luat grație setei de muncă, diploma de doctor în litere, specializându-se în studiile istorice.

Timp de aproape 10 ani, reîntors în Bucovina, funcționează ca profesor de liceu și în urmă profesor la școala normală din Cernăuți.

La începutul anului 1896 este chemat la București unde i-se încredințează catedra de istoria Românilor dela facultatea de litere, la care fu definitivat în anul 1899. Tot în acest timp a fost numit și conferențiar la Școala Normală Superioară din București, școală care funcționa după modelul celei din Paris.

În anul următor a fost numit și director al Arhivelor statului unde a funcționat până în momentul din urmă, când și-a dat obștescul sfârșit.

Nu cu mult în urmă regretatul Titu Maiorescu îl susține pentru a fi numit membru al Academiei Române, citind însuși Maiorescu răspunsul la discursul de recepție.

Indată după sfârșitul războiului mondial, în anul 1919 este ales președinte al Academiei Române și numit decan al facultății de litere și filozofie.

Ca profesor a ridicat generații întregi și mulți dintre foștii săi elevi sunt astăzi profesori universitari și chiar academicieni.

Toate studiile sale s'au ilustrat printr'o severă disciplină istorică.

A preluat Arhivele Satului, organizând acest serviciu, ridicându-l la rangul așezămintelor culturale similare din Apus.

După dorința familiei el a fost transportat la Cernăuți și îngropat în cavoul familiei.

La mormânt au vorbit d-nii N. Iorga, din partea universității din București și V. Pârvan din partea Academiei.

Moartea lui lasă un mare gol în sânul neamului nostru întrucât a fost un savant desăvârșit.

EUROPA SE ÎNPROPIE DE SFÂRȘIT

Cum judecă situația marcelor scriitor rus Maxim Gorki.

IÎNTR'UN articol sub titlul de mai sus și publicat în același timp de mai multe ziare din Apus, Maxim Gorki scrie între altele:

„Dela blestematul război din 1914—1918, am pierdut credința în geniul Europei. Mi se pare că Europa e orbită și că otrava produsă de degenerescența creierului ei murdărește tot ce se consideră înainte ca constituind nobleța și datoria omului.

„Or, Europa este centrul energiei creatoare a lumii. Radierea cugetării ei a răspândit în univers artele, știința, o tehnică plină de minuni. Nu uit că politicienii și exploatoarii ei — două nume diferite pentru a desemna aceiași oameni — sunt deprinși din totdeauna să jupuiască de viu victimele lor. Dar trebuie totuși să ținem seama că Europa a răspândit în lumie ideile de egalitate și bogățiile culturai ei.

„Azi, mi se pare însă că Europa a pierdut în mod iremediabil autoritatea ei morală de creatoare de valori pentru cultură.

„Rasele colorate au putut observa cu ce energie, prin ce artificii diabolice, cu ce vicieșug bestial creștinii de rasă albă s'au sfârșiat între ei timp de patru ani; până la ce dementă chaotică a decăzut Europa. Popoarele din Azia și Africa nu mai au desigur decât un respect foarte scăzut față de popoarele albe.

„Or, eu cred că aureola forței morale a Europei era de o importanță extremă.

... Eu nu sunt un om politic. Nu sunt decât un rus coștient de importanța Europei, atât pentru Rusia cât și pentru restul lumii, coștient de importanța creierului prodigios al Europei care a conceput marile idei ale umanității și ale socialismului și care, prin minunate lucrări științifice, a creat o tehnică admirabilă. Dar nu uit, nici că europenii nu sunt decât o slabă minoritate pe pământ, nici că în mijlocul societății europene s'a format o clasă extrem de numeroasă pentru care nu mai există nimica sfânt, nimic care să-i emoționeze... Toate acestea mă fac să prevăd că, întocmai cum s'a întâmplat cu Roma decadentă, sfârșitul Europei va fi urmarea presiunii unor rase streine și a izbucnirii, înăuntrul Europei, a explozivelor îngrămadite prin rapacitatea, invidia, răutatea și spiritul de invidie al tuturor.“

Fără comentariu.

OAMENI, CARI TRĂESC DEPARTE DE LUME

APROAPE de Monaco, într'o colibă, făcută din câteva scânduri și agățată pe flancul stâncos al unei coaste, în Capul d'Ail, trăesc două ființe, frate și soră, numiți Ceccaldi.

În mijlocul bogatelor vile ridicate aci, singurul lux al colibei acesteia este un pătisor pentru „ea.“ „El“

se mulțumește numai cu o scândură și o cuvertură. Au și o bucătărioară care le servește și de sofragerie. Aceasta în plin aer. Numai un fel de acoperiș susținut de niște pari o ferește de ploie. Atâta tot. Restul, — nutura. O grădiniță pe care un prieten le-a pus-o la dispoziție, le permite să trăiască în largul lor. Iarnă, vară, ploaie, soare, Ceccaldini stau mereu afară, purtând, drept îmbrăcăminte, el, — un fel de cămașă strânsă, lăsându-i gâtul gol și făcând să i se vază pielea tăbăcită ca a unui bătrân lup de mare, ea, — o bluză largă. Amândoi poartă picioarele goale în niște sandale. Un parizian a făcut de curând o vizită acestui curios menaj. O conversațiune a fost agajată. Iat-o:

— Eram suferind, a început Ceccaldi, și cu cât mă căutam mai bine, cu atât eram mai bolnav. De câțiva ani de când trăiesc aici, în largul naturii, sunt perfect sănătos. Toată lumea ar trebui să trăiască astfel. Cu întoarcerea la natură, viciile și boalele ar dispărea de pe glob și omenirea și-ar regăsi fericirea. I s'au făcut unele observații de ordin fiziologic și sociologic care nu l-au emoționat de loc. El a abordat o critică de fond științei și savanților, medicinei, cărților și ziarelor, luxului cu portul ciaropiilor de mătase, gulerilor false și încălțămintelor, etc., și a declarat: „Cu soare și apă proaspătă, mă însărcinez să vindec totul, și, în ce mă privește, sunt sigur, afară de vre-un accident, că voi trăi până la 120 de ani.“ „Nu pot crede lucrul acesta“, i-a răspuns convorbitorul, „căci am mai cunoscut doi oameni eminenti, cari găsiseră sisteme — spuneau dâșii — unul pentru a nu îmbătrâni, iar altul pentru a-și prelungi viața. Cel dintâiu s'a numit Metchnicoff, dela Institut, care n'a trăit mai mult de 70 de ani, — iar al doilea era Jean Finot și pretindea că va trece de 100 de ani dar n'a ajuns nici la 60...“ „E drept“, a replicat Ceccaldi, „dar aceștia nu erau decât savanți... cari nu știu nimic. Înțelegeți? Nimic! Cu apă curată și cu soare, eu știu totul.“

„Eu sunt fericit, pentru că n'am nevoie de tot ceea ce face nefericirea altora. Soarele și apa curată, sunt de ajuns. Sora mea și cu mine, suntem fericiți...!“

FOAMETEĂ A REAPĂRUT ÎN RUSIA

DUPA ultimele știri sosite din Rusia, în basinul Volga și Ukraina foametea bântue cu furie. Zilnic mor mii de copii și femei.

După „Bulletin de l'Union internationale de secours aux enfants“, situația, departe de a se fi îmbunătățit, în Rusia, după cum a lăsat să înțeleagă guvernul sovietelor într'un scop politic, ea s'a agravat și e mai rea de cât anul trecut.

D. Gilson, dela facultatea de litere din Paris, care a făcut în ultimul timp o anchetă în Rusia, declară următoarele:

„O nouă foamete mai gravă de cât precedenta, a izbucnit în Rusia. Câteva cifre dovedesc intensitatea flagelului: în șase săptămâni, dela 1 Septembrie până la 15 Octombrie 1922, în Ukraina și ținutul Volga, au pierit de foame 180.000 de persoane: iar dela 15

Octombrie 1922, până la 1 Ianuarie 1923, au murit din cauza foametei 345.000 de persoane.“

Dela 1 Ianuarie a. e., încoace nu se mai publică statistici, dar mortalitatea crește în mod spăimântător. Milioane de copii sunt condamnați să piară de inaniție.“

MUZEUL DIN CARNAVALET SE IMBOGĂTEȘTE

S'a cumpărat cuțitul primei ghilotine.

FOARTE pasionată colecțiune revoluționară a muzeului Carnavalet, din Paris, s'a îmbogățit, nu de mult, cu o piesă nouă și de cea mai mare valoare istorică.

E vorba de cuțitul de oțel al celei dintâi ghilotine, cuțit care a tăiat gâtul celor mai nobile, mai auguste și mai iminente personalități din Franța. Intre alte capete cari au căzut sub el, trebuie citat acela al lui Ludovic XVI, al nefericitei Maria Antoneta, ale girondinilor, ale dantonistilor și ale robespierristilor.

Ghilotina fu adoptată în ziua de 20 Martie 1792, după avizul d-rului Louis.

Un german anume Schmidt, — fabricant de clavene și de pianuri — a executat cel dintâi model al sinistrei mașini, pentru suma de 500 franci. În acelaș an, la 17 Aprilie, ea a fost experimentată pe trei cadavre dând... cele mai bune rezultate.

Noul instrument fu numit întâi, — după numele propunătorului său, — Louisette. Mai târziu, când doctorul Guillotin, deputat, obținu în lege dispozițiunea ca toți condamnații la moarte să fie executați în acelaș chip, „Louisette“ deveni „Guillotine“, nume pe care l'a păstrat, de atunci, mereu.

Cea dintâi execuțiune politică fu făcută în ziua de 21 August, asupra unui nobil „vinovat de a se fi dovedit printre dușmanii poporului, la 10 August.“

Primele execuțiuni se făceau în cursul nopții, la lumina torțelor.

Primul individ care avu celebritatea de a mânui mașina omoritoare se numea Charles-Henri Sanson. Urmașii săi, din tată în fiu, continuară să îndeplinească această funcțiune, la Paris, până în anul 1840, neintrerupt.

CONVENȚIA DEZARMĂRII

LA LONDRA se speră că Franța și Italia vor ratifica cât de curând convențiunea pentru dezarmare. După cum arată ziarul „Times“ din Londra o mare parte din opinia publică a Statelor-Unite este de părerea lui Borah.

Borah este vestitul Senator american, care prin opunerea sa dărză fața de intrarea Statelor-Unite în războiul mondial, și după aceea, ca unul din principalii opozanți, care cu succes a zdrobit politica Wilsoniană și intrarea Americii în Liga Națiunilor, a devenit promintut în fața opiniei publice americane.

LAFONTAINE, deținătorul premiului Nobel a declarat în fața Senatului belgian, că limitarea armamentelor este încredințată generalilor și amiralilor care au luat parte la război.

În decursul ultimilor 3 ani s'au fabricat mai multe arme de cât înainte.

INFORMAȚIILE TEMPUILOR

MĂSURA timpului este relativă, lucrul acesta l-a arătat de multă vreme H. Poincare, în cartea „Valoarea științei.“ Inadevăr, noi măsurăm timpul cu ajutorul orologiilor și cronometrelor; iar pe acestea le regulăm prin mijlocul observațiilor astronomice. Când o stea anumită trece la meridian, savanții își așează cronometrele la o anumită oră, și le regulează așa în cât până la viitoare trecere la meridian a aceleiași stele, cronometrele să numere exact 24 ore. În felul acesta savanții cred că au izbutit să măsoare timpul.

Ei pornesc de la convingerea că rotația pământului e uniformă, că se scurge acelaș timp între două treceri la meridian ale stelei. Dar G. Darwin, în urma unor calcule delicate, a ajuns la concluzia că rotația pământului merge încetinindu-se. Asupra pământului acționează ca o frână marea, adică mișcărilor apei oceanelor, cauzate periodic de influențele Lunii și ale Soarelui; mișcările acestea ale oceanelor caută să oprească rotația pământului, micșorându-i-o. Și dacă pământul se învârtește din ce mai încet, atunci și cronometrele savanților — regulate după mișcarea pământului — merg și ele din ce în ce mai încet. Inseamnă că măsura timpului e falsă, cronometrele noastre rămân mereu în urmă.

În felul acesta s'ar explica accelerarea seculară a mișcării Lunii. Astronomii au văzut de câteva sute de ani, că Luna merge din ce în ce mai repede. Dacă sunt juste calculele lui G. Darwin, accelerarea Lunii e o aparență; pământul învârtindu-se tot mai încet, iar astronomii fiind legați de pământ, au impresia că Luna își grăbește mersul.

La dreptul vorbind nici odată nu se va ști cu siguranță dacă rotația pământului e uniformă și translația Lunii accelerată, sau dacă din contra, Luna se mișcă uniform și pământul își încetinează rotația. Și tocmai în aceasta constă relativitatea măsurii timpului: savanții nu pot ști sigur, dacă cronometrele lor sunt măsurători adevărate sau măsurători false.

Ceva mai târziu, în cartea „Știință și metodă“, H. Poincare a arătat că nu numai măsura timpului e relativă, cea ce ar lăsa să se creadă că timpul în sine poate fi absolut; dar chiar curgerea timpului, independent de cronometrele noastre, e ceva relativ. Să ne închipuim în adevăr că într'o bună zi, printr'un decret al Divinității, timpul începe să meargă mai repede, pământul să se învârtească mai repede, păsările să zboare mai repede, râurile să curgă mai repede, oamenii să eugete mai repede. Despre această schimbare universală, nimeni nu-și va putea de seama. Oamenii nu pot percepe decât raporturi între lucruri sau între durate; și dacă totul se va mișca mai repede în univers într'o aceeaș măsură, raporturile între durate vor rămânea aceleași, fără să poată cineva să-și dea seama de accelerarea decretată peste noapte de Divinitate.

Să ne închipuim de asemeni că toate evenimentele și vor încetini mersul, că timpul universal va curge

mai încet. Și în cazul acesta raporturile între durate vor rămânea aceleași și tot nu-și va putea da seama nimeni de această încetinire generală.

Timpul deci e ceva relativ. Noi nu știm nimic decât despre timpul nostru, din lumea noastră; și nu putem măsura durata, decât cu măsuri de ale noastre, de aici de pe pământ.

Dar atunci urmează că în alte părți, în alte lumi, timpul poate merge altfel decât aici la noi. Sunt locuri poate în care timpul merge mai repede sau mai încet decât în lumea noastră. H. Lorentz a schimbat această presupunere într'o siguranță logică.

El a pornit dela faptul experimental al constanței vitezei luminei, și a ajuns la „principiul relativității.“ Viteza luminei în vid e aceeași în toate timpurile și în toate direcțiile, fie că sistemul pe cari se fac experiențele e, în repaos sau în mișcare: 300.000 km. pe secundă. De unde urmează, că prin experiențe asupra luminei, adică prin experiențe electro-magnetice, nu se poate pune în evidență mișcarea unui sistem, a pământului de pildă. Galileu descoperise încă mai demult, că mișcarea unui sistem nu se poate dovedi prin experiențe mecanice; dacă nici prin experiențe electro-magnetice nu se poate dovedi mișcarea sistemului, inseamnă că mișcarea nu se poate evidenția prin nici un fel de experiență. Acesta e tocmai principiul relativității, care ne învață că nu putem ști dacă ne mișcăm sau stăm pe loc. Pământul de exemplu aleargă cu 30 km. pe secundă, și noi nu ne dăm seama de această goană nebună. Numai considerațiunile filosofice și cosmologice ne-au dus la concepția învârtirii pământului în jurul Soarelui.

Dar dacă viteza luminei e constatată, inseamnă că avem un bun mijloc de a măsura timpul. Poată că rotația pământului nu e uniformă, poate că pământul se învârtește din ce în ce mai încet; mișcarea pământului atunci nu e o bună unitate de măsură, orologiul pământesc rămâne în urmă. Mișcarea luminei însă e uniformă, și poate servi ca o perfectă unitate de măsură a timpului, ca un orologiu perfect.

Să ne închipuim un moment că pământul ar sta pe loc. Lumina parcurgând constant câte 300.000 km. pe secundă, putem cu ajutorul ei să măsurăm timpul în mod exact. Dar pământul se mișcă cu 30 km. pe secundă, așa ne învață cosmologia. Inseamnă că o vază de lumină pe pământ are de mers într'o secundă nu 300.000 km. ci numai 299.970 km., adică viteza ei minus viteza pământului. Noi însă nu ne dăm seama de aceasta, pentru că trăind pe suprafața pământului, suntem antrenăți de mișcarea lui, pe care nu o putem evidenția prin experiențe. Pentru noi lumina face într'o secundă tot 300.000 km.; noi nu știm nimic despre cei 30 km. în minus.

Însă un observator dintr'un sistem în repaos, va constata cu mirare că lumina străbate la suprafața pământului o mai mică distanță într'un timp dat, decât în sistemul său. Și nu numai lumina, dar toate fenomenele de pe suprafața pământului, își încetinesc cursul pentru observatorul în repaos. Într'un

acelaș spațiu de timp, pe pământ se întâmplă mai puține lucruri decât pe sistemul în repoz. Cu alte cuvinte timpul se scurge mai încet pe pământ decât pe un sistem în repoz: mișcarea pământului deformează timpul, încetinindu-i mersul. Dar pământului nu-și dau seama de aceasta, căci raporturile între durate au rămas aceleași.

Iată deci că timpul merge în lumea noastră, altfel decât într-o lume în nemișcare. Și H. Lorentz a calculat că cu cât o lume se mișcă mai repede, cu atât timpul își încetinează cursul pe acea lume. Dacă q planetă s'ar mișca cu o viteză egală cu a luminei, rezultă din calculele lui Lorentz, că timpul s'ar scurge infinit de încet pe acea lume; cu alte cuvinte nici nu ar mai exista timp acolo, nici un fenomen nu s'ar mai putea produce. De unde rezultă că nici nu e posibilă o mișcare mai repede sau chiar egală cu o luminei, căci ar însemna să fie în afara timpului.

Există două planete ce au viteze mai mari ca pământul, Venus și mai ales Mercur, timpul merge în acele planete mai încet ca pe pământ. Din contra, pe planeta Neptun, care are o mișcare mult mai încetă ca a pământului, timpul merge mai repede în comparație cu al nostru. Dar sunt în univers unele stele-sori, cari aleargă cu înțeleală de câte 600 km. pe secundă; acolo timpul merge mult mai încet ca în lumea noastră.

Timpul deci nu e ceva universal, acelaș peste tot; e ceva local, legat de fiecare lume în parte. Nu e ceva absolut, ci e deformabil; mișcarea îi încetinește mersul.

Prin anul 1914, A. Einstein a început să ducă mai departe cercetările lui Lorentz; și în urma aplicării unor metode noi din matematica superioară, a ajuns prin 1917 la „principiul echivalenței“, stabilind identitatea ce există între o mișcare accelerată și un câmp de gravitate.

Einstein a observat că după cum toate corpurile de pe suprafața pământului, au aceeași tendință de a cădea în jos; deasemeni într-un tren care-și accelerează mișcarea, toți pasagerii au aceeași tendință de a cădea îndărăt, spre coada trenului. Cea ce ne face să cădem pe spate într-un tren care-și mărește înțeleală, e inerția noastră, care se opune accelerării; cea ce ne face să cădem în jos pe pământ, e greutatea noastră, rezultantă a gravității pământului. Dar în urma unor experiențe anevoiase cu firul de torsione, baronul Eötvös a dovedit că masa de inerție și masa de greutate a unui corp, sunt echivalente. De unde Einstein a tras concluzia identității între gravitate și accelerare: nu există nici o deosebire între influențele ce suferă un corp când plutește într-un câmp de gravitate și când e antrenat de o mișcare accelerată. Pasagerii din trenul ce-și accelerează mișcarea, ar putea spune: noi cădem pe spate nu pentru că trenul își mărește viteza, ci pentru că din spre coada trenului se manifestă un câmp de gravitate, care ne atrage spre el atât cât durează. Deasemeni oamenii de pe fața pământului, ar putea spune: noi cădem în jos nu pentru că ne atrage pământul, ci pentru că suprafața pământului are o mișcare accelerată continuu, iar inerția noastră opunându-se ace-

stei accelerării, ne face să cădem îndărăt spre pământ.

Dacă principiul acesta e adevărat, se pot trage din el concluzii importante și cu privire la timp. Lorentz dovedise că mișcarea deformează timpul, încetinindu-i mersul; dar dacă e identitate între mișcarea accelerată și câmpul de gravitate a corpurilor cerești, va deforma timpul în acelaș chip, făcându-l să curgă mai încet. În Soare, de exemplu, al cărui câmp de gravitate e mult mai puternic decât al nostru, timpul se va scurge cu mult mai încet ca pe pământ.

Lucrul acesta a și fost dovedit experimental în felul următor. Se știe că lumina albă ce ne vine de la Soare, e compusă în total din șapte culori, cari trecând prin prizma unui spectroscop, se alinaază de-a lungul unei bande în ordinea: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo, violet. Lumina în realitate e alcătuită din ondulații electro-magnetice; și cu cât lungimea undei e mai mare, culoarea luminei se apropie de roșu, pe când din contra, pentru lungimi de undă mici, lumina se apropie de violet. Lungimea undei la rândul ei, e determinată de mișcările interne ale atomilor; dacă electronii oscilează repede, lungimea undei e mică, lumina violetă; pe când oscilările încete dau lungimi mari de undă cărora le corespunde culoarea roșie.

Să revenim acum la principiul echivalenței. Câmpul de gravitate al Soarelui, încetinind mersul timpului, va face electronii atomilor solari să oscileze mai încet ca electronii atomilor de pe pământ. Lumina solară deci va fi alcătuită din ondulații electro-magnetice mai lungi, iar liniile spectrului solar vor fi mutate spre extremitatea roșie a spectrului. Fabry și Buisson au și pus în evidență prin măsurători atente și pline de răbdare, această deplasare spre roșu a spectrului solar. Pe lângă probele logice și matematice, iată deci și proba experimentală, că mișcările solare prezintă întâzieri față de cele pământeste. E stabilit deci cu deplină siguranță, că timpul se scurge în Soare mai încet ca pe pământ.

Și Einstein a calculat că cu cât e mai puternică gravitatea, cu atât se scurge și timpul mai încet. Și cum în univers sunt stele-sori cu mult mai voluminoase decât soarele nostru, a căror câmpuri de gravitate sunt mult mai puternice decât al soarelui nostru. urmează că în acele lumi timpul se scurge cu mult mai încet ca în lumea noastră, lucru de asemenea dovedit experimental.

Timpul depinde deci de câmpul de gravitate, e o creație a lui. Cum însă câmpurile de gravitate nu sunt aceleași pretutindeni, nici timpul nu e acelaș pretutindeni: timpul e local, și atârnă de condițiile fiecărei lumi în parte.

Langevin a arătat și o urmare curioasă a acestor descoperiri. Dacă cineva s'ar putea duce în Soare, sau în altă lume mai voluminoasă ca a noastră, luând cu sine și un cronometru, și ar aștepta să treacă un an spre a se întoarce îndărăt pe pământ, ar găsi la întoarcere că pe pământ au trecut nu un an, ci trei. Bine înțeles însă, că atât cât ar sta în Soare, nu și-ar da seama de încetineala timpului local de acolo, pentru-

că raporturile între durate sunt și în Soare aceleași ca ale noastre.

Concluzia finală a savanților este că timpul e ceva relativ, putând fi deformat de materia gravitativă a cărei creație este. El nu mai poate fi socotit ca o formă pură și universală, ce ar conține independent

de sine toate evenimentele universului. Fiecare colțor din lume își crează timpul său. Iar despre chipul cum curge timpul nostru, noi nu putem ști nimic, decât comparându-l cu timpul din alte lumi, prin ajutorul luminei.

— Ip. —

OMUL CREIAT ÎN CHIPUL LUI DUMNEZEU Facere 1:26-28; 2:7-9.

Teoria evoluției în directă împotrivire cu învățăturile de forma mai inferioară — Omul creat să fie domnul înțeleptii pierd credința în teoria evoluției —

Scripturei despre creere — Evoluția posibilă în viața pământului — Degradarea rasei explicată în Biblie — Răul va fi întors să servească spre bine.

MULTI dintre devotații orbi ai științei, determinați să ignoreze puterea și, dacă este posibil, existența Creatorului divin, încearcă să dea seamă despre creere prin așa zise legi ale naturei. Să presupune de către dânsii că varietatea mare în natură și relația evidentă între unele din părțile și obiectele ei, sunt dovezi că toate să atrag dintr'un singur și acelaș început. Obiectul particular al atacului lor este omul și spunerea Scripturei că el a fost creerea specială a lui Dumnezeu. Dorința deosebită a lor este să desaproabe această afirmație; și de aici dânsii construiesc o teorie a evoluției referitor la planete și viața animală, și apoi o potrivește omului, pretinzând să el este produsul acestui proces natural al evoluției.

Fiind că mulți lipsesc să noteze conflictul, și cred

și că nici o evoluție nu mai este posibilă în ele.

Această ne spune atât Biblia cât și faptele vădite. Să fie totuși observat că descrierea Bibliei să pare că favorizează teoria evoluției în ce privește pe creaturile inferioare. De pildă, să declară, și Dumnezeu zise: „să producă apele mulțimi de animale veșuitoare și pasări să zboare deasupra pe pământ“, etc.; și iarăși, „Dumnezeu zise: să producă pământul animale veșuitoare după felul lor, vite și târătoare și feare pe pământ.“ (Facere 1:11, 20, 26) Când însă ajungem la creerea omului, nu aflăm că ar fi zis că el să fie un „produs“ al pământului or al apelor or un dezvoltament al animalelor. Din contră, este foarte lămurit spus, că Dumnezeu a creat pe om. „Și Dumnezeu creă pe om după chipul Său.“ Aceasta distincție deosebită implică că a fost o deosebire între dezvoltarea

Adam și Eva după evoluționisrți

ca teoria evoluțiunei, adevă că strămoșul lui Adam a fost maimuță, nu să contreză cu învățăturile creștinismului și ale Bibliei, vedem de bine a folosi această ocazie să constatăm conflictul, ca nu numai să fim noi mai bine și ferm stabiliți în adevărul acestui subiect, ci să putem și ajuta ocazional altor, cari cu mare reprezițiune — însă inconștiincios, să cufundă în infidelitate.

OMUL O CREERE DESĂVĂRȘITĂ

Referitor animalelor inferioare nu ne vom certa despre ele cu deducerile evoluționisrților, cu toate că noi ținem că Nzarea speciilor de astăzi nu este foarte favorabilă pretinderii lor. Dacă a fost un proces evoluționar în trecut, noi ținem că el a fost sub supravegherea și cărna divină, și că după ce diferitele specii (sqiuri) de plante și animale au fost aduse la perfecțiune, procesele evoluționare sau terminat, și fiecare specie a fost fixată în natura și stațiunea ei,

Adam și Eva după Biblie

vieței în plante și creaturile inferioare, de creerea specială a omului, să fie domnul pământului și reprezentantul Creatorului său.

Oricine crede că Adam a fost dezvoltat din maimuță este în direct conflict cu „credința dată sântilor o singură dată“, ce spune că omul a fost o creațiune specială creată în chipul Făcătorului său. Savanții să unesc că este mare deosebire între forma gradului mai înalt al maimuței ce apare în forma omului și forma de gradul mai jos al ființelor umane. Profesorul Rice arată că maimuța de forma mai înaltă are o capacitate de creer numai de 34 țoli cubici, până când cea mai joasă formă dintre oameni are o capacitate de creer de 68 țoli cubici. Cu alte cuvinte, ceea mai joasă formă de om are de două ori atâta capacitate de creer cât maimuța cea mai înaltă. Profesorul Rice spune: „Nici o „specie de om“ rămasă din vârsta pietrei, și care a fost până acum descoperită, nu este inferioară gradului mai jos a omului

ce există astăzi." Concluziunea rezonabilă a acestei declarațiuni este, că astăzi sunt oameni mai pe jos, sau formă de umanitate mai inferioară decât specia de oameni descoperită de știință și presupusă să aparțină trecutului îndepărtat.

Astfel primește „știința“, fals numită așa, o lovitură din chiar faptele și dovezile ei însăși și din gura învățătorilor ei; pe când Cuvântul lui Dumnezeu, Biblia, este întărită. Învățătura Bibliei este că omul s'a degradat rău dela marea perfecțiune originală, această degradare a rasei omenești și spune că a fost în chipul lui Dumnezeu în carne. Biblia dă seamă de pentru neascultarea primilor părinți, cari au atras asupra lor și a rasei întregi condamnarea divină, moartea. Biblia arată că această sentință de moarte a atins rasa noastră, nu numai fizical și moral și mental; și că degradarea mentală, morală și fizică, care ne înconjură și apasă astăzi în lume, să atribute direct păcatului original. — Romani 5:12.

Pavel apostolul descrie cu mare deosebire unele rezultate a acestei extreme degradări cărei noi îi suntem martori astăzi în lume, spunând că Dumnezeu i-a predat la patimi necinstite; și pentru că n'au voit să aibă pe Dumnezeu în cunoștința (în cugetul) lor, Dumnezeu i-a dat să ajungă de o minte stricată să făptuiască aceste lucruri necinstite. „Pentru că deși cunoscără pe Dumnezeu, nu l-au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit, ci fură amăgiți în gândurile lor; și întunecată fu nemintoasa lor inimă. Zicând că sunt înțelepți, fără nemintoși.“ (Romani 1:20-30) Vedem astfel că istorisirea Scripturii rămâne consistentă cu afirmațiunile ei, dă seamă de tot faptul știut nouă și menține pozițiunea ei tot așa de pe deplin ca și știința chiar și privită numai pe dinafară.

DOVEZILE INTERNE ALE BIBLIEI

Dar când cercetătorul planului divin, să uită la faptele dinăuntru, din punctul de vedere al descoperirii dumnezeiești despre căderea omului, răscumpărarea și liberarea lui, îndată simte tăria pozițiunii ocupată de Biblie și notează slăbiciunile și neșănătoșia teoriei evoluției. După teoria evoluției, adică că primul om a fost numai cu foarte puțin mai bun și mai înalt decât maimuța, el n'ar fi fost într'o condiție mentală, morală și fizică de-a fi pus pe probă și cercat pentru viață sau moarte vecinică. Și mai mult, dacă rasa în cursul celor șeasă mii de ani trecuți în continuu a progresat în sus, cum teoria evoluției dă se înțelegem, gradual pierzându-și slăbiciunile și fașele primitive de maimuță, și gradual ajungând de ce în ce mai aproape de perfecțiunea umană — unde ar fi atunci păcatul original? Unde ar avea loc blestămul, și condamnarea și lipsa unui răscumpărător? După spunerea acestei teorii, rasa în continuu a progresat spre desăvârșire, potrivit legilor naturii, și poate nădăjdui cu siguranță să ajungă la o stare și mai înaltă decât cea de care să bucură astăzi.

Biblia însă își ia pozițiunea chiar din contră, și declară că omul a fost original creat în chipul lui Dumnezeu; că primul om a fost într'o condiție potrivită de-a fi probat de legea divină; că el a fost probat și că nu s'a căzut și a fost condamnat

la moarte; și că nici unul din copiii lui n'a fost într'o condiție mentală, morală or fizică potrivită de-a fi probați cum el a fost, ci a trebuit să fie mai întâi răscumpărați și restaurați și atunci potriviti de-a fi puși pe proba divină pentru a li se proba vrednicia de viață vecinică. E de observat consistența Scripturilor: neascultătorul Adam a fost condamnat și pedepsit și că fel de fel de scuze au fost înaintate de copiii lui pentru liberare, că deși în neasemănarea lui, ei au fost „concepți în păcate și născuți în fără-delege“, totuși eliberarea lor a putut veni numai prin sacrificiul unui răscumpărător, prin a cărui merite ei să fie împăcați cu Dumnezeu, și sub a cărui îngrijire supraveghetoare să fie readuși prin procesele restauratornicei la toate ce au fost pierdute prin Adam și răscumpărate de Isus.

Cât de potrivit, că vârsta viitoare Milenială pentru restaurarea omului la cele pierdute, să fie astfel numită: „timpurile restatornicei“, a căror însemnătate afirmă declarațiunea Scripturilor, că omul a fost la început „foarte bun“, chipul Creatorului său. Scripturile nu pretind, că Adam ar fi avut desăvârșirea cunoștinței, ci numai o desăvârșire a capacității; și planul Creatorului a fost că Adam să-și câștige cunoștința prin experiență; și până o câștigă el să se încreadă înțelepciunii, iubirei, justiției și puterei Creatorului său și să fie călăuzit de ele. Lipsa de-a să lăsa a fi condus astfel la băgat în greutăți, neascultare și pedeapsă la moarte.

Vre-o câțiva ani înapoi, profesorul Thomas De Wight dela școala de medicină, Harvard, este raportat că într'o vorbire a declarat, că dânsul nu cugetă imposibil că din plante să se desvolte animale, deși dânsul nu este de părere că așa ceva să se întâmple; dar, a spus a dânsul, „când să spune că strămoșul omului a fost maimuță, vorbim absurdități (fără rost). Dacă într'adevăr vorbim după principiile rezonului sănătos.“ Dânsul a spus, că încă nu s'a dovedit, adică nime n'a dovedit, că omul a venit din animalul inferior, maimuță. Ca secret științific, a mai adăugat. că capii științei sunt în pauză despre acest subiect. Profesorul Le Conte remarcă: „Omul mai prim știut, omul vâlean, deși de un grad mai necivilizat, a fost tot așa de uman ca și oricare dintre noi.“ Recentele descoperiri în Egipt și Babilon dovedesc concludiv că oamenii din vârstele trecute n'au fost mai mari maimuțe decât cei de astăzi. Ei au avut o civilizație care în multe privințe a corăspuns cu a noastră, chiar deși ei au fost, după spunerea Bibliei, membre din rasa căzută care deja experimentase două mii de ani influențele degradatoare, fără a fi avut nici un fel de influențe rezistente dela Dumnezeu pentru ridicarea lor, cari să corespundă influențelor stimulatoare venite generațiunilor de pe urmă prin legea și profeții din trecut și prin instrucțiunile lui Christos și ale apostolilor.

„SĂ RĂMÂNĂ DUMNEZEU ADEVĂRAT“

În versul 26 noi cetim: „Și Dumnezeu zise: să facem om după chipul nostru și după asemănarea noastră, care să stăpânească peste peștii mării“, etc. Cu alte cuvinte, omul nu numai a fost făcut moral și intelectual să se asemena Creatorului său, capabil să cugete pe un plan mai înalt decât era posibil ani-

malelor inferioare, ci a fost totodată înzestrat cu autoritate regală să cărmuiască creațiunea inferioară — să fie Dumnezeuul pământului cum Dumnezeu este Dumnezeuul universului. Aceasta corespunde declarațiunii făcută de Psalmist (Psalm 8:5-8), care arată că Dumnezeu a creat pe om numai cu puțin mai pe jos de îngeri, pe atât cât inteligența, capacitatea și natura lor erau privite, și că astfel omul a fost „incoronat cu onoare și mărire“, și i s'a dat domnie peste pământ asupra a tot ce să mișcă. Să se observe, că avem nu numai propunerea lui Dumnezeu să facă om în chipul său, dar și declarațiunea ce a urmat creerei: „Și Dumnezeu creă pe om după chipul său, după chipul lui Dumnezeu îl creă pe dânsul, bărbat și femeie îi creă pe ei.“ Această declarațiune că lucrul lui Dumnezeu s'a săvârșit în Adam, contrazice cu deplinătate părerea unora, că Dumnezeu numai a început creerea, pe care și-o propuse să ajungă, ea dela sine, în chipul său. „Să fie Dumnezeu adevărat, (de) și tot omul (să va dovedi a fi) mincinos.“ — Romani 3:4. — Testament.

Creerea Evei e o alta dovadă contra teoriei evoluției: de oarece dacă Adam ar fi fost numai gradul mai înalt a maimuței, fără îndoială și-ar fi aflat consoață între maimuțe. Scriptura însă spune că el a fost atât de superior tuturor celorlalte creaturi, că „pentru Adam nu să afla ajutor, care să fie asemenea lui.“ (Facerea 2:20) Toate erau servele lui și sub controlul său: însă nici una potrivită de soață, care a condus la formarea Evei ca și o parte din Adam, să fie consoața lui și moștenitoare împreună cu el la binecuvântările lui Dumnezeu.

Istoria creerii este recitată (repetată) dealungul Scripturilor, în noul precum și în Vechiul Testament. Precum cel vechiu spune de perfecțiunea lui Adam, așa cel nou spune că Isus s'a dat pe sine o răscumpărare, un preț corăspunzător pentru primul om care a pierdut perfecțiunea și toate. Și această propozițiune a prețului corăspunzător implică, nu că Isus a fost un om inferior care să corespundă omului prim inferior: ci chiar contrariul, adică că Isus a fost un om superior generațiunea sale și a corăspuns perfecțiunii primului om. Faptul că Domnul a fost răscumpărătorul, prețul corăspunzător a lui Adam, stabilește conclusiv celor logici și acelor cari primesc Cuvântul lui Dumnezeu că primul om a fost perfect și nu o corectură a maimuțelor.

ȘI DUMNEZEU ÎI BINECUVÂNTA -

Binecuvântarea divină este reținută dela tot ce este imperfect. Intreaga torie e că „lucrul său este desăvârșit, „și orice imperfecțiune înseamnă păcat, degradare dela concepțiunea originală divină. Faptul că în starea originală în starea originală l-a binecuvântat pe Adam, și învățătura Scripturilor că dela cădere, asupra rasei omenești să află un blăstăm și o condamnare de moarte, e o altă linie de dovezi că noi toți suntem nedesăvârșiți, și că părintele Adam a fost la început desăvârșit. Un alt cuget legat cu binecuvântare este: „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți tot pământul și-l supuneți pe dânsul și-l domniți“, etc. Intr'o astfel de stare este evident că era posibil primilor nostri părinți să-și aibă locuința lor fericită în Eden și atunci gradual să curățească, să

destileze și să supună tot pământul ce era încă nefârșit, dacă dânsii rămăneau în favoarea dumnezească. Izgonirea din Eden a fost prin neascultarea lor, cu obligațiile următoare să-și câștige pâinea zilnică în sudoarea feței prin spinii și pălămida din afară, oprîți fiind de-a să mai apropia de fructele pomilor de viață a grădinei Eden de cheruvimii cu săbiile de foc cari au oprit calea.

Astfel dacă neascultarea și păcatul nu ar fi intrat în lume, este prea invederat că moartea nu s'ar fi întâmplat în familia omenească și toată rasa ar fi devenit în chipul lui Dumnezeu. De aci să mai vede falsitatea cugetului ținut de unii, că și căsători și nașterea copiilor este un păcat, și că păcatul lui Adam ar fi fost urmarea acestei asocieri. Din contră, Dumnezeu exprimă această ca și o parte din binecuvântarea conferată asupra lor. „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți tot pământul.“ Înmulțirea durerilor de naștere au venit în urmă și ca o parte din blăstăm venit prin neascultare, ducând totuși la umplerea repede a pământului, așa că după socotirea noastră acei douăzeci de mii de milioane de copii a lui Adam născuți, și acum morți, vor fi un număr corăspunzător de-a umple pământul, când marele răscumpărător îi va invita să iasă din mormânt.

CĂDEREA OMULUI ÎNTOARSĂ ÎN SPRE BINE

Puterea originală a omului asupra creațiunii inferioare este evident pierdută în mare măsură prin căderea sa. Profesorul Darwin arată că brutele să încerd în om numai până învață al cunoaște prin purtarea lui rea și că oamenii mai civilizați pot crește creațiunea brută la o stare mai înaltă decât cei mai sălbatici. Când prin timpurile restatorniciei omenești va fi ridicată la toate ce au fost pierdute în Eden, suntem asigurați de Scripturi, că nici un rău și nici o dărăpănare nu se v'a face în toată împărăția sfântă a Domnului, ci v'a domni pacea și binecuvântarea în tot pământul.

Înțelepciunea dumnezească este abilă așa să cărmuiască seria de nenociri a familiei umane încât la urmă să se sfârșească printr'o binecuvântare a lor. Lecțiunile învățate prin experiența cu răul arată înțelepciunea divină în legătură cu condamnarea și ruina venită asupra rasei; răscumpărarea implinită de Isus arată iubirea, simpatia și mila divină către cei vinovați, față de cari Dumnezeu nu se afla obligat. În cazul omului, deși Dumnezeu n'a cauzat neascultarea lui Adam ci numai a permis-o. El așa a transformat durerosele rezultate și blăstăm venit asupra lui, de vor fi o lecție bună, a cărei experiențe nu vor fi uitate nici odată, atât oamenilor cât și îngerilor. Când întregul plan divin v'a fi isprăvit, v'a arăta înțelepciunea lui Dumnezeu îngăduind răul în lume, de oarece El înainte a văzut cum groaznicele lui rezultate pot fi întoarse să servească spre binele și fericirea eternă a rasei omenești și a ființelor cerești. Puterea dumnezească v'a fi manifestată mai ales prin învierea sau scularea morților. Cu toții recunoscă scularea morților este un lucru care numai o putere supranaturală îl poate îndeplini; și nimic nu poate arăta așa bine puterea dumnezească decât o readucere a celor care odată au fost tărână.

NOTE ȘI COMENTARII

La ce vârstă au murit scriitorii noștri

DINTRE scriitorii noștri mai însemnați cel mai tânăr a murit Alexandru Sihleanu, iar cel mai bătrân Ion Cavaler de Pușcariu.

În vârstă de 20 până la 40 au murit Sihleanu de 23 ani, Cârlova de 30, Depărățeanu de 30, Bălcescu de 33, Scheletu de 36, Veronica Micle 36, Niculeanu de 38, Petrino de 40, Eminescu de 40, Ion Borcea de 32, Șt. O. Iosif de 36, P. Cerna de 32 și Lambrior de 37 ani. Dăci în vârstă cea mai tânără — până la 40 ani — au murit cei mai mulți poeți, prozatori numai doi: Bălcescu și Lambrior.

În vârstă de 40 până la 60 au murit: Paris Mumuleanu de 43, Conta de 44, George Lazăr de 44, Filimon de 46, Andrei Mureșanu de 47, Ispirescu de 41, Papiu Ilarian de 51, Creangă de 52, Vasile Aron de 52, Bolintineanu de 53, George Crețeanu de 56, Anton Pan de 60, Costache Negruți de 60, Donici de 60, George Coșbuc de 52, Ilarie Chendi de 43, I. L. Caragiale de 60, Delavrancea de 60, și Al. I. Odobescu de 41 ani.

La vârstă de 60 până la 80 de ani au murit: Sion de 63, Costache Negri de 64, B. P. Hașdeu de 75, Cesar Boliac de 67, Vasile Alexandri de 69, Eliade Rădulescu de 70, Episcopul Mehisedec de 70, Tr. Laurian de 71, Conache de 72, Grigore Alexandrescu de 73, Coșgălniceanu de 75, Barac de 76, mitropolitul Veniamin Costache de 78, George Bariț de 80, Andrei Bârsan de 64, Vlahuță de 61, Al. Macedonski de 66 și Titu Maiorescu de 67 ani.

În vârstă de peste 80 de ani: Florian Aron de 82, Timotei Cipariu de 82, George Asache de 83, Ioan Ghică de 81 și Ion Cavaler de Pușcariu de 89 ani.

Toți scriitorii noștri au murit în țară afară de Bălcescu, care a murit în Italia și Caragiale în Germania.

O mare parte dintre acești scriitori au murit de oftică (Sihleanu, Cârlova, Depărățeanu, Bălcescu, Lambrior, Niculeanu, Filimon, Ștefan O. Iosif etc.)

De alienație mintală au fost atacați Andrei Mureșanu, Eminescu, Ilarian, Eliade Rădulescu, George Lazăr.

Ceilalți au murit de felurite boale cum și de bătrânețe.

Presă și public

CINE a trecut întâmplător prin redacția vreu-nui jurnal de zi, a putut vedea acolo graba febrilă cu care lucrează fiecare individ. Trebuie să se scrie la înțeleală. Trebuie adunate și compuse știrile cât mai repede. Trebuie să umble mașinile în goană, pentru că, pe o anumite oră, ziarul trebuie dat gata. La fel, agitat, febril, nervos, se lucrează în toate redacțiile. zi de zi, an de an... Așa se explică faptul că în ga-

zete apar atâtea informațiuni șubrede, atâtea articole superficiale, nu destul de rumegate. La poruncă și la comandă se pot face multe lucruri bune și folositoare. Când e vorbă însă de munca spirituală, de produse literare, în felul acesta nu se poate face o muncă temeinică. Bieții ziariști sunt nevoiți să-și mercantilizze și mecanizze creurul. Căți, din publicul nostru, înțeleg ce însemnează vorba aceasta?

De-aceia ziariștii sunt niște martiri.

Avem între ziariști oameni foarte culti și foarte de treabă. Sunt cărora situația materială le-a îngânduit să se perfecționeze mai departe. Sunt însă cei mai mulți de condiție mizeră, trăind după condei, sunt jurnaliști, ceace din cuvânt în cuvânt se numește „zileri”, muncitori cu ziua. Cunoștințele multora dintre acești oameni nu prea pot fi temeinice nici adânci. Ei însă trebuie să trăească și de-aceia ce le lipsește în fond vrea să arate în formă, năzuindu-se să-și innăbușe cu frazeologie launele cunoștințelor.

În mod firese urmează de-aci, că publicul trebuie să-și deschidă ochii, să nu creadă orbeste în gazete și să nu socotească Scriptură toate câte apar în presă. În chestiunile mai importante publicul are datoria să caute puncte de orientare și de îndrumare din izvoare mai bune și mai temeinice. Aceste izvoare nu pot fi decât cărțile, în cari sunt depozitate cunoștințele marilor noștri bărbați conducători de bun simț, iubitori de țară și de popor. T. M.

Cum să se citească cărțile

PENTRU a se întipări în memoria cetitorilor lucrurile, cetite, câștigând prin aceasta bine înțeleasă foloase reale, o revistă italiană recomandă în special tineretului următoarele:

1. Tot deauna când ia cineva în mână o carte pentru a ceti să fie pregătit de la început de a avea timpul liber pentru a putea pătrunde bine înțelesul și să judece cu mare atențiune cele cetite. Să caute să priceapă tot ce citește și să nu treacă cu ușurință peste locurile mai grele.

2. Să-și noteze ideile frumoase și profunde, sentințele, maximele notând sub fiecare și numele autorului respectiv.

3. Să-și facă însemnări asupra tuturor cărților cetite.

4. Să citească cărțile bune de mai multe ori, pentru a-și putea însuși o limbă literară și un stil corect.

5. Să facă un rezumat din toate cărțile cetite.

6. Să fie cu atenție deosabită la desfășurarea acțiunii.

7. Să studieze aprofundat caracterul și descrierea persoanelor cari joacă rol în diferitele serii cetite.

„Cercul Analelor“ în Ardeal

REVISTA franceză „Les Annales“ (Analele) și-a înființat încă înainte de război filiale în diferitele capitale a statelor europene.

În București o filială a acestei reviste a luat ființă prin anul 1923.

Mai nou aflăm, că D-na Caribol, sora dsoarei Elena Văcărescu din Paris, a fost încredințată din partea revistei „Les Annales” să înființeze cercuri de a le Analelor și în diferite centre românești din Ardeal.

Această revistă apare la Paris din anul 1882. Fondată de către celebrul critic francez Francisc Sarcey, a trecut la moartea acestuia, în grija d-lui Adolphe Brisson, președintele soe. criticilor francezi și a soției sale, d-na Ivonne Sarcey și d-sa o scriitoare de talent.

Revista Analele este astăzi una dintre cele mai răspândite reviste din lumea întreagă. În anul 1906 a înființat revista o „Universitate” pentru cititorii săi numeroși.

Cei mai iluștri profesori universitari, bărbați de stat, poeți, critici etc. contribuie cu seria conferințelor, cari sunt publicate apoi într-o publicație periodică specială numită „Conferencia”.

Din această Universitate sau născut apoi ramificații similare și în alte țări. La filiala „Analelor” din București au vorbit între alții d-nii: Iorga, Densușianu Disseseu etc.

Prezidenția de onoare pentru România a fost oferită din partea „Universității Analelor” M. S. Reginei, iar prezidenta efectivă este d-na Eva Caribol.

La cererile Analelor din România vor fi trimiși și conferențieri de seamă francezi. O mare parte din conferințele ținute la Paris vor fi traduse și în limba românească pentru a putea fi gustate și de către membrii cari nu știu încă franțuzește.

Această acțiune culturală laudabilă nu poate decât să ne bucure pe toți și nu ne îndoim că va produce viu interes printre intelectualii români, cari știu să sprijinească orice mișcare culturale sănătoase.

Marele artist român George Enescu în Statele Unite

EMINENTUL artist român George Enescu în turneul întreprins în Statele Unite a fost încoronat de un succes uriaș. D-sa a concertat în diferite orașe mari ca New-York, Philadelphia, Boston, Detroit, Pittsburgh, și Harrisburg. O primire grandioasă i-s-a făcut însă la Washington, unde maestrul a fost oaspetele d-lui Anton Bibescu, ministrul țării noastre, care l'a sărbătorit printr-o recepțiune, de o strălucire deosebită.

Ziarele americane i-au consacrat coloane întregi, pline de elogii și admirație pentru genialitatea sa de compozitor și pentru virtuozitatea sa.

Recepțiunea de la Washington a dat vizitei maestrului o importanță deosebită. A fost un eveniment, care a adunat la oaltă ambasadorii și miniștrii altor țări, cum și societatea înaltă

americană și elita intelectuală din capitala republicii americane.

Maestrul Enescu și-a câștigat simpatii generale mai ales prin executarea compoziției de mare valoare: Rapsodia Românească No. 2 care a fost primită de criticii muzicali cu entuziasm viu și cu nesfârșite aplauze de către iubitorii de muzică.

Vizita d-lui Enescu în Statele-Unite a fost deci un strălucit succes pentru noi și Americanilor li-s'a dat ocazie de a vedea și prețui o nouă latură a sufletului românesc.

Ex-împăratul Wilhelm II. artist de cinematograf

NE ESTE dat să înregistrăm încă un document prețios la dosarul ex-împăratului Wilhelm al doilea, pentru a dovedi odată mai mult ca totdeauna nebunia și lipsa de seriozitate a celui găde, care a târât o omenire întreagă în război și pentru a cărui capriciu s'au măcelărit milioane de oameni în războiul mondial.

Acest sceptic, știm, că s'a căsătorit nu de mult, pe urmă a intrat în relații de dragoste cu o fetiță minoră. A avut apoi imprudența de a cere învoire antantei pentru a putea face o călătorie de nuntă prin întreagă lumea, care a dus-o la ruină.

După săvârșirea altor multe lucruri neprețuite, pe cari un om normal, nu le-ar fi putut comite, mai nou — după cum scriu ziarele olandeze — s'a o ferit unei mari case americane de a juca într'un film numit: Wilhelm II în exil. Ce mentalitate! Va să zică din împărat — artist de cinematograf.

Și când te cugeți, că astfel de mameluți — păpușe, sunt încredințați de a conduce destinele unei țări? Pentru astfel de manechini, cum e fostul Kaizer, s'au măcelărit între ei milioane de oameni cinstiți și cu credința în Dumnezeu.

Noile producțiuni literare rusești

IN URMA situației tragice în care se frământă Rusia de astăzi, producția scade pe toate terrenele. În special viața culturală și literară, putem afirma cu drept cuvânt, că în această țară nu mai există. Din strălucita literatură rusească de odinioară, astăzi au rămas doar ruinele, iar literatura nouă scrisă după principii bolșeviste, este bolnavă de ftizie și fără viitor. Vântul morții îngroapă sub straturile galbene ale prafului din rafturi toate încercările de literatură comunistă, în butul uriașelor sforțări de propagandă ce i-se fac. Scriitorii de valoare trăesc în exil înconjurați de cea mai neagră mizerie și nu produc nimic, iar scriitorii noi nu se ivesc. În Rusia actuală abea există 3—4 poeți, cari propagă „lumina” în masa multelor milioane de locuitori. Trec săptămâni întregi și

abea se mai tipărește vre-o carte nouă. In cele din urmă șase luni, după cum anunță câteva ziare nemțești, au apărut în Rusia următoarele cărți: Operanski: „Lume năis ca gânditor de politic”, poetul Wigodskij: Elegii latine (selecțiuni din Catul, Ovid, Tibul, Propertis) poeziile evrești ale lui Balise în traducerea lui Wigodskij: „Iulian Apostatul” monografia lui N. N. Rosenthal.

„Buletinul bibliografic”, care fusese suspendat la începutul revoluției, a apărut acum din nou.

Editura din Moskova: „Tvortevsko”, publică sub titlul „Arta rusească” o culegere, în mai multe limbi, a studiilor despre artiștii ruși contemporani.

„Wsemirnaia Literatura” (Literatura mondială) a publicat o antologie de poezii lirice chinezești: „Balada iernii” de G. Hauptmann, operele selecte ale lui Kleist, „Faust” de Goethe poeziile lui Verlaine, Rolland, Verhaeren, Gozi, Morris, Byron și a. m. d.

In aceeași editură a apărut un studiu critic al lui Lunaciarsky, comisarul învățământului, asupra actualei poezii germane.

Va să zică într-o jumătate de an un popor de mai multe zeci de milioane, n'a produs pe terenul literar aproape nimic original. Și Rusia are nevoie încă de cultură multă, multă și nimeni nu se eugetă serios la aceasta. Ce tragedie!

MĂSURĂTORI ASTRONOMICICE SENZAȚIONALE

Stelele de milioane de ori mai mari ca soarele nostru

SE ȘTIE că fiecare stea ce se vede pe Cer e un soare îndepărtat, ba soarele nostru e unul din cei mai modești și dacă ne-am putea transporta în cele mai apropiate stele, abia am vedea soarele nostru ca un punct neînsemnat vizibil doar cu ochianele astronomice; Pământul niși vorbă că nu l'am vedea cu cele mai puternice telescoape.

Știrile ce ni le aduce însă astronomul american Michelson întrec orice închipuire. Michelson e unul din astronomii cei mai savanți din căți sunt azi în lume și a putut face cercetări surprinzătoare cu ajutorul celui mai mare telescop din lume, instalat după cum știu cititorii noștri la Observatorul de pe Muntele Wilson.

Michelson a adoptat un interferometru uriaș la telescopul cel cu oglinda de 2 m. și jumătate în diametru, distanțele între funtele interferometrului fiind de 20 picioare englezești (6 metri).

Cu ajutorul acestui interferometru, Michelson a putut măsura diametrele aparente ale statelor Betelgeuse Arcturus, Aldebaran și Antares. Combinând cifrele astfel găsite cu valorile cunoscute ale paralaxelor s'a găsit că aceste stele au diametre lineare respectiv de 344 milioane km., 33 milioane, 432 milioane și 640 milioane.

Soarele nostru are un diametru numai de 1 milion și patru sute mii km. deci o nimica toată față de sorii uriași Betelgeuse, Arcturus, Aldebaran și Antares.

Bunăoară Antares e de 640.000.000 km. în diametru, deci volomul lui e cel puțin de 100 milioane de ori mai mare ca al soarelui nostru.

Pământul nostru e față de Antares cu mult mai mic decât e o furnică de un milimetru față de Palatul Poștelor din București. Cal-

culul de proporționare e foarte ușor și-l poate verifica oricine știind că Pământul e de 1.300.000 ori mai mic ca soarele și soarele la rândul lui e de 125.000.000 ori mai mic ca Antares!

Ce frumoase sunt povestile reale ale Astronomiei!

Comparați pe om!

ȘI ACUM asemănați pe om, cu toți acești Ūriiași din Lumea lui Dumnezeu; pe om, care pe pământ, a nu mai vorbi de Betelgeuse san Antares cel de sus, este mai mic decât furnica pe Himalaya. Poziția omului în univers este bine descrisă de Biblie, astfel: „Eacă, popoarele (citezte popoarele) sunt socotite ca picăturile din vadră, ca praful din balanță”. Un picur dintr'o vadră cine i-a seama la el! Sau ce însemnătate are micuțul „praf” din balanță când măcelarul își măsoară un kgr. de carne sau de ceapă. Nime nu-i dă nici o atenție, cu sau fără prezența lui în balanță, este tot atâta — el nu contează nimic. Și așa venerabila Carte spune mai departe: „Toate popoarele nimica sunt înaintea sa, mai puțin decât nimicul”. (Isaia 40:15,17) Aceasta e adevărata poziție a popoarelor în univers. Și din acest punct de vedere, ce însemnătate are că a existat cândva un popor herul, ostrogot, roman, sau că există unul englez, francez, german, român, hotentot, turc, chinez, sau ori care altul? Ele cad ca o picătură dintr'o vadră, care în curând este sorbită de pământ și-i pierd și urma și amintirea; sau, ca praful din balanță, îl duce vântul vremilor și nu se mai găsește! Caută-l dacă-l mai poți afla.

Dacă oamenii și popoarele și-ar da seama de aceasta adevărata poziție a lor în Lumea lui Dumnezeu (în univers), și-ar da seama de micimea și neînsemnătatea lor în raport cu

nemărginitul univers și infinitul timp, ele ar fi mai puțin nebune decât sunt astăzi, mai puțin intrasigente în prostia lor, și mai aprecietoare de scurta lor viață. Ele s'ar uita mai puțin pe hartă, și s'ar certa mai puțin pe linide de hotar. Mai mult, scurta viață ce o au pe pământ și-ar face-o mai fericită, și-ar da seama că toți numai oameni sunt toți au nevoie de pace, de sprijin, de sfat, de ajutor, de îmbărbătare, pe care să și-o deie reciproc.

Când ne uităm în sus, ne cuprinde o spaimă și admirație. Într'adevăr, mare trebuie se fie nevăzutul Stăpân al tuturor acestora — Omnipotentul Cărmuitor al acestui întins fără de margini, prin care majestos și în perfectă tăcere se mișcă sute de milioane de lumi, sute de milioane de Sori cu zeci de planete în jurul lor. Iar „Pământul — zice Biblia — El l'a dat fiilor oamenilor”. Decât ei s'au apucat să-l împartă și pentru câți-va pași sau kilometri de pământ derăteori n'a curs sângele vale și câte milioane de jertfe nu s'au adus pe altarul dumnezeului Marte și Tor. De veacuri de-a rândul „fii oamenilor” procedează în această prostie. Cei din trecut sunt scuzaibili, ei nu cunoșteau alte lumi, nu știau că mai sunt încă câteva sute de milioane. Dar vor înțelege cei de astăzi această prostie?

Dacă Mustafa Kemal și Ismet Pașa ar fi fost duși la un Observatoriu, în loc de a se pierde 13 săptămâni prețioase pe lacul elvețian de câteva zeci de delegații, cari vor apăsa buzunarul contribuabilor țărilor respective cu câteva sute de mii în plus, pacea de la Lausanne ar fi fost semnată de mult.

Noi propunem ca viitoarea Conferință de Pace să se ție la Observatorul de pe Muntele Wilson, iar ca președinte al ei să fie ales astronomul american *Michelson*, ea să vedem câți anume și pe cari Sori îi reclamă adunarea din Angora ca aparținând fiilor lui Allah; și dacă Constantinopolul de pe Betelgeuse și Strămtorile dintre Arcturus și Antares, au de fapt să rămână sub controlul aliaților sau să fie cedate, în interesul păcii în Univers, Turcilor.

O stea, care se aprinde

INVĂTĂTUL director al Observatorului Juvisy, de Camille Flammarion, a anunțat Academiei de științe franceze, că s'a produs în fundul cerului un mare cataclism, în constelația Bolenei.

O stea de a doua mărime din această constelație „bêta ceti” a luat dintr'odată o strălucire fenomenală, Astel ea a devenit unul dintre cele mai strălucitoare corpuri cerești, întrecând cu mult strălucirea formidabilului soare, ce este Aldebaran, a Taurului, unul dintre cei mai uriași astri ai cerului, și a cărui masă este evaluată de către astronomi la mai multe mii de ori mai mare ca a soarelui nostru.

Noua stea gigantică a căpătat o strălucire de aproape 15 ori mai puternică decât lucirea ei anterioară și temperatura ei a devenit mult mai superioară față cu temperatura ei primitivă.

Dacă acest astru posedă sateliți ca sistemul nostru solar, temperatura acestor planete trebuie să fi crescut în aceleași proporțiuni. Poate că cataclismul observat este datorit căderii unuia din acești sateliți.

Adăugăm, că acest incendiu stelar a fost semnalat Dlui Flammarion, care a putut să-l observe la Juvisy, de către dl Abbott, dela Observatorul din Atena.

Dacă un asemenea fenomen s'ar produce în sistemul nostru solar, pământul ar arde ca o surăea în cuptor.

Minunile telegrafiei fără fir

GRĂȚIE telegrafiei fără fir, după cum scrie presa din Londra, surzii își recapătă auzul. Astfel sunt două cazuri cu un bătrân de 77 ani și cu un bărbat de 44 ani.

Se semnalează acum despre un nou miracol.

Un băiat de 13, ani surd din naștere a auzit pentru prima oră în viața sa glasuri omenești și muzica. Faptul s'a produs cătră sfârșitul lunii trecute la Marcione House. Un medic adusesse cu dânsul doi tineri surzi din naștere și un al treilea copil care pierduse auzul la vârsta de șase ani, în urma unei meningite. Martorii, cari au asistat la experiență descriu astfel scena:

Rând pe rând copiii fură așezați în fața unui aparat vorbitor și doi dintre ei, printre cari surdul din naștere, auziră în mod deslușit voci omenești. Din nefericire cel de al treilea n'a auzit decât o țâcăneală ușoară în urechi. Doctorul Jearsley declară că experiența este foarte încurajatoare și că în lipsă de a putea vindeca surditatea, el își va continua cercetările pentru a procura adulților senzațiile pe cari nu le-au cunoscut niciodată, sau a căror obiceiuință, au pierdut-o.

Eclipsele din anul 1923

AFARĂ de eclipsa de lună, ce a avut loc în noaptea de 2 spre 3 Martie, va avea loc, la 17 Martie, o eclipsă inelară de soare.

Aceasta însă nu va fi vizibilă de cât în emisfera australă începând din sudul Argentinei, peste oceanul Atlantic și Adriatica austriacă, pentru a sfârși la est de Madagascar.

Eclipsele din toamnă nu vor fi nici ele vizibile în Europa.

Vor fi anume: o puțin interesantă eclipsă de lună la 26 August și o eclipsă totală de soare la 10 Septembrie.

Aceasta va fi interesantă de observat în America, unde totalitatea va dura aproximativ 3 minute și jumătate, în California și în Mexic.

VIATA ECONOMICA-FINANCIARA

Devizele — Naționalizările — Exportul — Transporturile

ESTE incontestabil unul dintre evenimentele cele mai de seamă ale vieții noastre economice-financiare noua lege a devizelor. Cu ziua de 1 Martie ea s'a și pus în aplicare și cei ce au notat-o pun mari speranțe în ea, așteptând dela această lege, prin introducerea unui riguros control încetarea oricărei specule și urcarea valorii leului. Nu putem să zicem acelaș lucru și despre institutele financiare interesate — și chiar dacă nu ne lăsăm induși în eroare din către agitația prea mare a băncilor ungurești din localitate, dintre cari abia una are autorizație de a negocia devize — voci din cercurile financiare românești ne anunță că ne putem aștepta la o încălțire a finanțelor și prin urmare la retragerea legii, care s'ar dovedi inaplicabilă. Totuși având exemple din streinătate, se așteaptă peste câteva zile rezultatele legii, când se vor putea pronunța în mod obiectiv cei în drept. Chiar și până atunci înrăuirile momentane le putem constata. Devizele departe de a scădea. Aproape a dispărut concurența în comerțul devizelor, negocierea lor în urma noii legi fiind aproape un monopol al institutelor autorizate, astfel ele pot impune cursurile. În capitală băncile au încetat negocierea devizelor și bursa câteva zile nu a funcționat. În Ardeal nu se fac operațiuni de devize, totuși pentru că trebuințele pieței să fie satisfăcute, amenință încolțirea unei periculoase specule: negocierea pe sub mână a devizelor.

Naționalizările. Naționalizarea întreprinderilor din teritoriile alipite este în curs. După ce unele întreprinderi întârzie să facă davada că două treimi din capitalul social este în mâinile supușilor români, guvernul a luat măsuri sancționatoare contra lor. Întreprinderile de acest fel nu vor putea beneficia de rescompte la Banca Națională. După ce însă cea mai mare parte a întreprinderilor din teritoriile alipite nu au legături cu Banca Națională, prin urmare aceste măsuri nu le ating, s'au luat măsuri, pentru că numai întreprinderile naționalizate să poată beneficia de favorurile legii pentru incurajarea industriei naționale.

Pentru ca întreprinderile să nu se poată sustrage dela control, sau ca ministerul să nu ajungă într'o situație imposibilă ne putând constata persoana acționarilor, întrucât majoritatea acțiunilor su sunt nominale, ci la purtător, însăși întreprinderile vor trebui să dovedească în ce mâini se află acțiunile. O măsură nouă este că autorizațiile de funcționare impuse de către minister încă anul trecut, trebuie să le ceară toate întreprinderile, chiar dacă ele funcționează de ani de zile. Toate acestea pentru că să poată trece capitalul strein dela noi în mâini românești.

Exportul. Până ce importul este stânjenit la cât mai puțin și acesta numai de mărfuri autorizate, exportului îi este dată întâietatea a operațiunilor cu devize. Cu toate favorurile ce se dau însă exportul nostru decurge în condițiuni deplorabile. Exportul de lemne de foc și cherestea în spre Ungaria este condiționat de cantitatea vagoanelor ce ne trimit căile ferate A. V. Hungaria, întrucât din țară nu poate eși decât

un număr foarte restrâns de vagoane proprii. În spre Galați pe mare nu putem exporta Angliei, Italiei și Franței, fiindcă nu avem vagoane cu ce să transportăm cherestea la porturi, cu toate că mai multe întreprinderi din valea Mureșului dispun de contracte foarte avantajoase și anual am putea încasa 1½—2 miliarde pentru cherestea exportată. Același este situația exportului de cereale. Dispunem de contracte de export de 15 mii vagoane de cereale pentru Elveția și alte 15 mii pentru Franța. Din toate acestea am exportat abia 5000 vagoane, restul nu-l putem exporta din lipsă de mijloace de transport.

Exportul de vite a fost suspendat până la 1 Iunie. Nu se va putea exporta nici chiar cu permisele până acum eliberate, ele fiind valabile numai după data de 1 Iunie.

Transporturile. În tot cuprinsul țării transporturile de mărfuri continuă să se facă în condițiuni foarte slabe. Cauza generală este lipsa de vagoane, la care pe unele regionale (ca pe liniile regionale din Cluj) se adaugă lipsa de locomotive. Toate acestea sigur numai dacă vom căuta neajunsurile tehnice, întrucât o serie de neajunsuri administrative face ca această lipsă să fie și mai mult simțită. Să vedem care este situația direcțiunii regionale din Cluj. Ea este cea mai mare direcțiune din țară, cu o circulație chiar și relativ ca celelalte, mai mare. Liniile ei au o întindere de 4200 km. Deși circulația este mai mare ca oricând pe aceste linii, se duc locomotivele apărținătoare regionale, astfel că azi luptă cu o lipsă de aproape 30 locomotive pe cari le cere mereu, dar nu le mai are.

Preluându-se liniile Someșene, circulația pe ele nu poate fi cu nimic intensificată. Liniile sunt slabe și nu pot circula locomotive grele. Direcțiunea nu dispune de alte locomotive ușoare iar de pe alte linii nu i-le trimit, astfel că deși parcursul de vagoane încă este foarte mic, nu se poate transporta nici ceace s'ar putea încărcă. Trebuie să notăm aci, că direcțiunea Cfr. a observat foarte bine situația economică a acestor linii, dându-le o importanță mai mare decât au avut ele până acum întrucât căile ferate Someșene nu au avut o politică de transport favorabilă acestor linii, ne având interesul să favorizeze regiuni de altfel bogate — eventual în dauna societății. Ar fi natural ca întreprinderile de pe aceste linii să ia avânt printr'o protecțiune ce li s'ar da de către căile ferate. În general situația este, că având aceste regiuni lipsă de mai multe vagoane deschise pentru mărfurile ce se încarcă (lemne de foc, cherestea, cărbuni etc.), situația în ce privește vagoanele acoperite este mai favorabilă. Vagoane descoperite însă nici odată nu sunt destule. Între altele întreprinderile pentru exploatarea terenurilor carbonifere sunt grav atinse prin lipsa vagoanelor, pe care ele simt cu atât mai mult, că stocurile de cărbuni exploatați, nefiind de calitatea cărbunilor dela Lupeni, depozitați, sunt expuși într'o măsură mai mare distrugerii, sau incendierii.

O G L I N D A L U M I I

100 ANI DELA NAȘTEREA LUI
RENAN

LA începutul lunii acestea s'a serbat în Franța a 100-a aniversare dela nașterea marelui Ernest Renan.

Era de față și Președintele Republicii. D. Maurice Croiset, administratorul colegiului Franței, cunoscut prin prelegerile sale asupra lui Renan a evocat într-o cuvântare pe savantul comentator al textelor biblice.

D. Silvain dela comedia franceză, a citit o pagină mișcătoare din „Viitorul Științei.” Englezul Frazer a preamărit apoi diversitatea calităților lui Renan, care a intrunit claritatea filozofică cu sensibilitatea și imaginația.

Spania a adus omagiul ei prin d. Gobbet Alviella și Italia prin d. Ettore Paris. D. Homolle a vorbit în numele Academiei de inscripțiuni.

D. Bares, în numele Academiei franceze a studiat influența lui Renan asupra religiei. Ministerul Instrucțiunii Publice, d. Leon Berard a salutat în d. Renan atât pe omul de știință cât și istoriograful lui Montaigne și Broton.

SARBATORIREA LUI PASTEUR
IN FRANȚA

GUVERNUL nostru a fost încunostințat că în cursul lunii lunie Franța va sărbători oficial la Strassburg centenarul lui Pasteur, cu care ocazie se va desvâluși acolo și bustul marelui savant, ridicat prin subscripție internațională. Se știe că Pasteur a debutat în știință ca profesor de chimie la universitatea din Strassburg.

Cu aceeași ocazie se vor mai ține la Strassburg și congrese internaționale de puericultură, hidrologie, zootehnie, etc.

România va fi reprezentată, la această mare sărbătorire, prin d. profesor dr. I. Cantacuzino.

RADIOFONUL

ACEST aparat face posibil să se asculte dela distanță de sute de chilometri concerte, predicii, discursuri. În ultimul timp radiofonul s'a perfecționat mult, astfel că în America face cuceriri foarte mari. Îndeosebi locuitorii New-Yorkului cumpără aceste aparate, cari pe lângă că sunt foarte distractive și folositoare sunt eftine. Un radiofon costă 25 dolari, Societățile cari se ocupă cu fabricarea lor ca să atragă mai mulți cumpărători, aranjează zilnic concerte. Duminică se țin predicii, cari sunt ascultate comod de

acasă de către fiecare proprietar fericit de radiofon. Perfecționarea tot mai înaintată a acestui aparat va face ca în timp scurt el să fie tot atât de cunoscut și întrebuințat ca și telefonul. Proprietarul lui mai este scutit și de legăturile greșite și așteptări zadarnice de legături, telefonice, cari atât de des fac să se enerveze omul de azi.

CU AEROPLANUL LA POLUL
NORDIC

CELEBRUL explorator american Stephenson, într-o conferință ținută la New-York a declarat că în zece ani se vor putea întreprinde călătorii lesnicioase, cu aeroplanele, la polul nord. În cursul lunii Iulie se pot întreprinde cu succes asemenea călătorii aeriene de-asupra regiunii polare, de oarece, la 300 m. altitudine, aerul nu e mai rece la pol, ca aerul Parisului în luna Apiliei...

Stephenson a spus că în regiunile polare se găsesc mari cantități de carbuni, metale, petrol etc.

GERMANIA A AVUT IN PATRU
ANI DIN URMA 294 MINISTRI

ASTFEL de consumație de miniștri s'a făcut în Germania. De când sunt în republică, Germanii au văzut 294 din cōncetățenii lor dotați cu un portofoliu ministerial.

În acest număr se socotesc 73 scriitori sau ziaristi, 62 juriști și tot pe atâți secretari ai sindicatelor muncitorești. Urmează apoi profesori, metalurgiști, agricultori, etc.

Ziarul german care a stabilit această statistică, reamintește cu melancolie, că Bismark a fost ministru timp de 30 de ani.

DECANUL ZIARIȘTILOR IMPLI-
NEȘTE 103 ANI

MEILLE Saint Prix care scrie foiletoane săptămânale sub pseudonimul Jean Damably într'un ziar din Seine-et-Oise este decanul ziaristilor din lume și a împlinit zilele trecute vârsta de 103 ani.

Pictor în tinerețe, Jean Damably a debutat în presă la vârsta de 45 ani. A trăit timp de 28 de ani, sub cort, în Lbia, Siria, Egipt și Asia mică, a făcut vânatoare de pantere, a văzut trei revoluții, numeroase războaie, două regi, Imperiul, — fapte de care își amintește admirabil.

Astăzi Meille Saint Prix, ultimul prieten al lui Alfred de Musset trăiește retras în tovărășia unui servitor cel-servește de 37 de ani.

DECORAREA UNUI MARE SAVANT,
MARTIR AL ȘTIINȚEI

ADIOGRAFUL francez doctorul Vaillant, martir al științei, având ambele brațe amputate a fost decorat cu Legiunea de onoare în gradul de comandor cu o strălucită solemnitate la palatul primăriei din Paris. Au participat toate somitățile științei și reprezentanții guvernului. Ambasadorul Statelor-Unite a remis savantului francez o plachetă de aur în numele Fundației Carnegie.

ȘI MILIARDARII FAC ECONOMII

NU nu dau frizerului meu mai mult de 50 cēnts bacșiș, ca orice alt mușteriu, zise într-o zi cunoscutul miliardar Rockefeller. Dacă i-aș da un dolar suma aceasta i s'ar părea prea mică pentru un Rockefeller. Așa însă nu mă deosebesc în privința bacșișului de ceilalți clienți și nu sunt din pricina aceasta mai prost servit.

Pilda aceasta a lui Rockefeller pare că o urmează și alți oameni bogați. Așa „Cris de Paris“ povestește o întâmplare despre Henri Rotschild. Acest reprezentant parizian al dinastiei Rotschild, cunoscut nu numai ca om de finanță, ci și ca dramaturg, luă într-o zi masa într'un restaurant din Paris, o masă destul de simplă. La plată, chelnerul drept rest puse pe masă două hârtii de câte cinci franci și se aștepta ca mușteriu să i le lase ca bacșiș. Spre marea lui surprindere însă Rotschild ceru măruniș și îi lăsă numai câțiva franci pe masă. Resemnat chelnerul strigă după el: „Sărmanul, trebuie doar să plătească și el atâtea biruri grele.“

UN BALON ELEGANT

S'A construit în Italia un balon ușor, sistem nou purtând numele de „Napoli.“ Dispune de 12 motoare cu câte 300 HP. Are bucătărie splendid aranjată cu încălzire electrică, care poate prevedea 100 călători cu un bogat menu. Călătorii vor avea la dispoziție un admirabil prânz iar după masă vor putea vizita terasa acoperită cu sticlă, de pe care vor avea o priveliște frumoasă.

NEGUSTORI PRACTICI

TATA tariful afișat la vitrina unui croior din cartierul Saint-Germain din Paris: „cusutul unui nasture procurat de client 10 centime, cusutul unuia procurat de mine 20 cen-

ime, tivitul unei chiotori 50 centime, scurtatul unei mâneci 1 franc, lungiul unei mâneci 2 franci, etc." Și lista cârpeilor foarte practică astăzi, se ungește cu aceleași modeste prețuri.

INTELIGENȚA CAINILOR

REVISTA științifică ce ocupă de inteligența câinilor. Un cunoscător le câini descrie calitățile intelectuale de câinelui său, un dachshund. Ca cea mai mare parte a câinilor și acesta ascundea oasele de cari nu avea lipsă momentan fiind sătul. Inimic neîmpăcat al șobolanilor, le cunoștea perfect toate ascunzișurile. Uneori aștepta șobolanul oare întregi nemișcat. Intr-o zi după ce a așteptat eșirea șobolanului timp mai îndelungat fără nici un rezultat a plecat și peste câteva momente s'a înapoiat cu un ciolan, pe care îl ascunsese în grădina vecină, și l-a indosat cu botul în gaura de șobolan, așteptând pe urmă atent rezultatele cursei făcute cu atâta dibăcie. Dacă s'a putut răbda sau nu șobolanul să iasă la os, nu știm, fapt este inteligența cu care câinele a încercat să-l păcălească.

DESVOLTAREA ARMONICĂ A OMULUI

ÎN pădurea dela Fontainbleau, și într'un magnific domeniu, trăesc adeptii unei noi metode de cultură fizică și spirituală. Un curios templu oriental adăpostește întrunirile de seară, succedând muncilor în aer liber, ale adeptilor lui G. S. Gurdjieff, cari au fondat aci un institut pentru dezvoltarea armonică a omului.

PUBLICUL GONEȘTE PE JUDECATORI ȘI ACUZAȚII DISPAR

SCENA ciudată s'a întâmplat la tribunalul din Aix-la-Chapelle.

Intr'un mare proces de furtuci în bandă, acuzații, în număr de cinci, susțineau că sunt nevinovați și protestările lor aveau ecou în public.

Când tribunalul a pronunțat sentința de condamnare la doi ani închisoare, lumea s'a repezit la judecători, aceștia au trebuit să fugă — iar acuzații profitând de ocazie, au apucat-o la sănătoasa, fără să mai aștepte a fi poțitiți în arest de către gardiștii, cari priveau înspăimântați la gâlceava din sala tribunalului. La urmă s'a convins și lumea, că judecătorii au adus sentința dreaptă, dar acuzații nu mai erau...

NAȚIONALISM ȘI RELIGIE

UNA din frazele cele mai des repetate este că între naționalism și religie ar exista o legătură de nedesculț. În special șovinismul sunt foarte des în același timp clericali. La noi ca și aiurea.

Cât de puțin adevărată e teoria religiozității naționaliste s'a putut vedea cu ocazia înmormântării lui Rașin, fostul ministru de finanțe al Cehoslovaciei. Naționalismul acestuia era mai presus de ori ce urmă de îndoielă, un naționalism arzător, gata de orice jertfă. Rașin a suferit închisoarea, a fost condamnat la moarte, deși prin talentul său ar fi putut ajunge la orice demnitate în Austria veche, fără să-și renege naționalitatea, ci numai moderând puțin lupta. N'a făcut-o. Când era să-și dea sufletul, după ce intrase aproape în agonie, și-a strâns toată energia, nu pentru a-și consola familia, ci pentru a da directive națiunii sale.

Și totuși Rașin era ateu. Se găsesc și la noi, printre oamenii culti, mulți atei, dar ei se cred datori ca față de popor să se prefacă, participând, la ocazii, la tot felul de ceremonii religioase. Funerariile naționale ale lui Rașin, la cari au participat președintele republicii, întregul guvern, parlamentul, universitatea, academia etc., s'au făcut cu eliminarea ori căruia amestec al religiei.

Corpul n'a fost depus la biserică, ci la „Muzeul boem“, care servește de panteon cehoslovac. În prezența autorităților arătate mai sus, corul operei naționale a cântat un cânt funebru, apoi s'au ținut discursuri. A urmat un requiem de Dvorak, de același cor, pe urmă cosciugul a fost pus pe dric și s'a format un cortegiu care s'a dus nu la cimitirul catolic, ci la crematoriu. Acolo corul institutorilor a cântat un nou coral, iar câteva discursuri și trupul lui Rașin a fost dat pradă flăcărilor.

Și iată cum cel mai aprig naționalist a putut trece pe lumea cealaltă, în doliul și lacrimile unei națiuni întregi, dar fără ceremonie religioasă. Funerariile lui Rașin au fost impuătoare, tocmai pentru că s'a eliminat ceremonia religioasă pentru un om care nu credea. Nimic nu-i mai absurd de cât ceremonia religioasă la înmormântarea unui ateu care ar dezaproba-o el însuși, dacă ar vedea-o.

(D. G.)

P. S. În Bucovina, în comuna Bilca, nu mai demult decât acum două trei săptămâni un țaran a devenit tata unui copil. Crezând altecum de cum credea proetul din acea comună, tatăl a refuzat să-l boteze după cum e datina le-

gii „strămoșești.“ Proetul însă nu s'a lăsat, el a botezat copilul cu ajutorul jandarmilor: și după o săptămână murind copilul, tot cu ajutorul jandarmilor l-a și înmormântat!

Morala: Dacă Rașin muria în România!

PREȘEDINȚII SENATULUI FRANCEZ

DELA crearea senatului francez, în 1877, s'au perindat 10 președinți. Nu ca la noi...

Primul a fost ducele d'Audiffret-Pasquier. În 1879 i-a succedat Martel, urmat în 1880 de celebrul ministru de finanțe, economistul Leon Say. Apoi veni Le Royer 1884-1893, pe urmă Jules Ferry, Challemel-Lacour (1895) succesorul lui Renan la Academie. Loubet (1897), ales apoi președinte al republicii, Fallieres, care avu aceiași onoare, Antoine Dubost și Leon Bourgeois retras zilele acestea.

Gaston Doumergues e al unsprezecilea.

REGASIREA MAI MULTOR TABLOURI DE RAFAEL

ÎN timpul războiului contesa Tacco din Goritza s'a refugiat în Italia, părăsind palatul său unde avea o galerie artistică ce cuprindea și trei tablouri de Rafael. Reîntoarsă la Goritza, contesa a constatat dispariția celor trei tablouri. După lungi cercetări ele au fost descoperite la Genua unde un negustor de vechituri le cumpărase dela niște soldați. Aceste tablouri valorează după, cum anunță ziarul din Genua, suma de mai multe milioane lire italiene.

PALARILE ȘI TELEGRAFIA FARA FIR

SE comunică din New-York că pălăriile de doamne, — după ultima modă, — au câte un receptor pentru telegrafia fără fir. Un ziar din New-York dă o descriere foarte entusiastă a noiei mode. Aparatul se află în mașon, gătit cu panglici și danțele. Firele sunt vârâte într'un lanț de aur. Receptoarele se țin sub pălărie, lângă urechi.

CAȚI AVOCAȚI SUNT ÎN BUDAPESTA

DUPA o statistică se găsesc azi în Budapesta 3200 avocați trecuți în registru. Înainte de război nu erau decât 2200 avocați. Este semnificativ că în Ungaria micșorată se ocupă azi mai mulți oameni cu dreptul ca înainte de război, când Budapesta era centrala vechei Ungarii. Situația materială a avocaților este în raport indirect cu numărul lor.

HARFA LUI DUMNEZEU

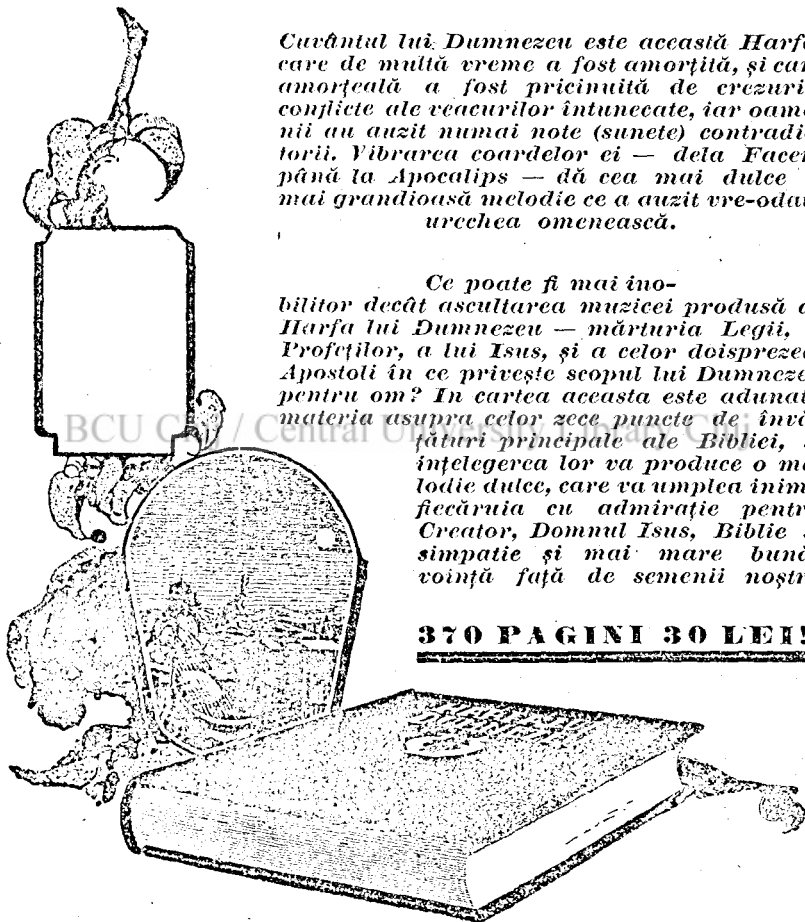
„Mulțumii lui Dumnezeu din citară; din harfă cu zece strune”. - Psalm 33:2.

„Din scibile mărturii a'le legii și profetilor sunt coardele pe a' a' dă harfă, ca e, când este o' brotă de spiri-
t'ul s'p'nt', tocind în inimile o' a' d'ie și atinse de degetele iscusite ale cercetătorului preat după adăvărul
dumnezeu, produc ce n' a' g' g' isse melodie ce a' auzit vre-od' ită în urechile muritor”. - C. T. Russell.

Cuvântul lui Dumnezeu este această Harfă, care de multă vreme a fost amorțită, și care amorțită a fost pricinuită de crezurile conflictive ale veacurilor întunecate, iar oamenii au auzit numai note (sunete) contradictorii. Vibrarea coardelor ei — dela Facere până la Apocalips — dă cea mai dulce și mai grandioasă melodie ce a auzit vre-odată urechea omenească.

Ce poate fi mai înobilitor decât ascultarea muzicii produsă de Harfa lui Dumnezeu — mărturia Legii, a Profetilor, a lui Isus, și a celor doisprezece Apostoli în ce privește scopul lui Dumnezeu pentru om? În cartea aceasta este adunată materia asupra celor zece puncte de învățătură principale ale Bibliei, și înțelegerea lor va produce o melodie dulce, care va umplea inima fiecăruia cu admirație pentru Creator, Domnul Isus, Biblie și simpatie și mai mare bunăvoință față de semenii noștri.

370 PAGINI 30 LEI!!

Comande la editura „VIATA” Cluj